

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET
Alm. del - bilag 1683 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

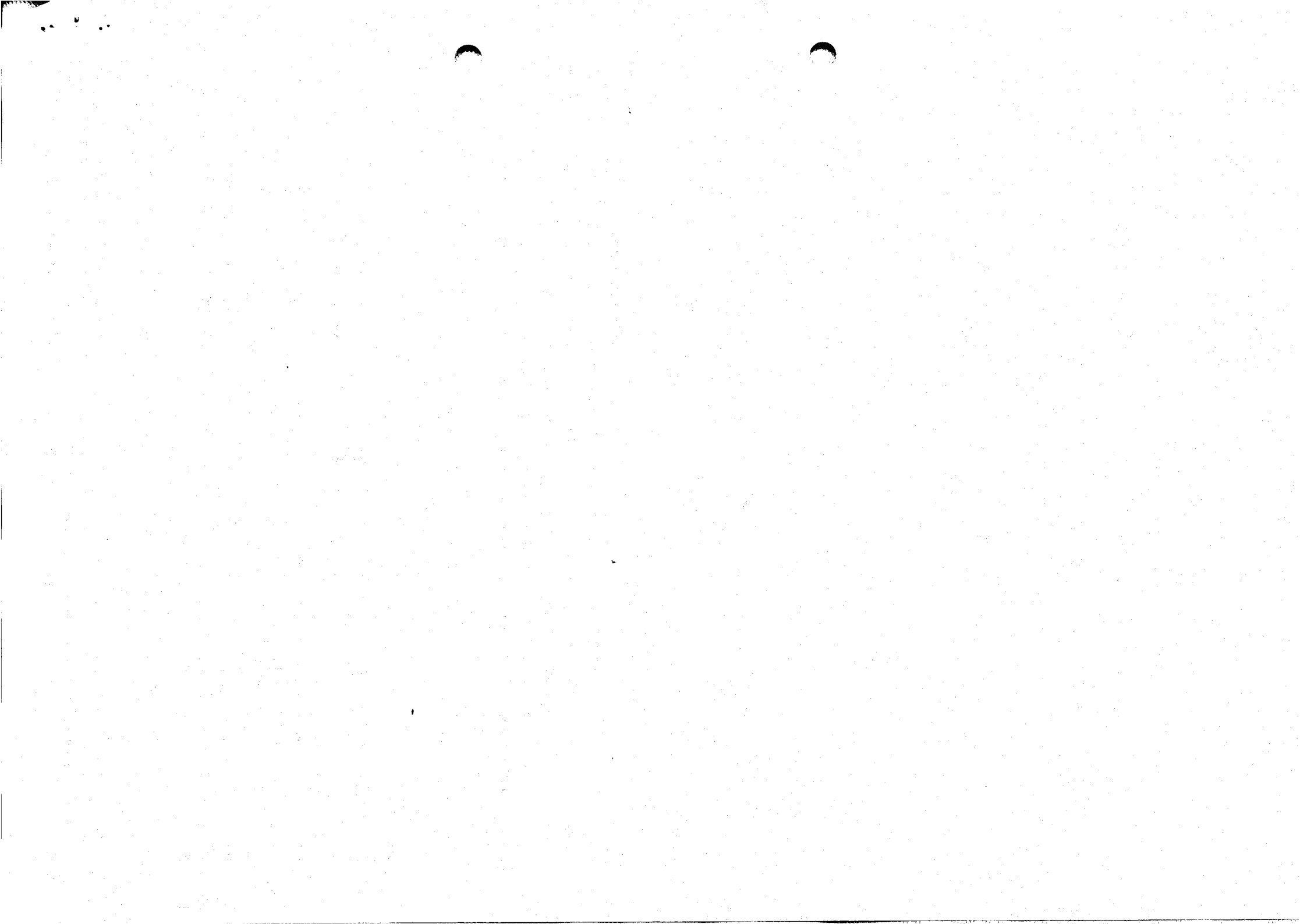
Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

14. september 2001

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 21. september 2001 – dagsordenspunkt rådsmøde (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) samt mødet i Det Blandede Udvalg med Norge og Island på ministerniveau den 27.-28. september 2001 - vedlægges Justitsministeriets notat om de punkter, der forventes optaget på dagsordenen for rådsmødet.

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 12. september 2001
Kontor: Det Internationale Kontor
Sagsnr.: 2001-1661/1-0029
Dok.: ABW20851

Oversigt over aktuelle notater vedrørende de sager inden for Justitsministeriets ansvarsområde, der forventes behandlet på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) og mødet i Det Blandede Udvalg på ministerniveau med deltagelse af Norge og Island den 27. – 28. september 2001.

Side:

3-4	Dagsordenspunkt 1	Menneskehandel (åben debat med deltagelse af kandidatlandene)
5-12	Dagsordenspunkt 2	Rådets rammeafgørelse om menneskehandel
13-25	Dagsordenspunkt 3	Rådets rammeafgørelse om seksuel udnyttelse af børn
26-38	Dagsordenspunkt 4	Rådets afgørelse om oprettelse af Eurojust
39-40	Dagsordenspunkt 5	Rådets resolution om det civile samfunds inddragelse i eftersøgningen af forsvundne børn og bekæmpelse af seksuel udnyttelse af børn
41-43	Dagsordenspunkt 6	Samarbejde om opretholdelse af offentlig orden og sikkerhed i forbindelse med større internationale begivenheder
44-46	Dagsordenspunkt 7	Revision af Europol-konventionen
47-52	Dagsordenspunkt 8	Rådets afgørelse om udvidelse af Europolis mandat
53-56	Dagsordenspunkt 9	Samarbejdsaftaler mellem Europol og Ungarn, Estland, Polen og Slovenien
57-58	Dagsordenspunkt 10	Åben rapport om terrorisme
59-60	Dagsordenspunkt 11	Rådets henstilling med henblik på indførelse af en fælles skala til vurdering af trusler i forbindelse med fremtrædende personers besøg i Den Europæiske Union
61-65	Dagsordenspunkt 12	SIS II
66-68	Dagsordenspunkt 13	C.SIS budget for 2002
69-71	Dagsordenspunkt 14	Ændring af budgettet for SISNET i 2001
72-74	Dagsordenspunkt 15	Ændring af budgettet for Sirene-nettet (fase II) og Help-

75-78

Dagsordenspunkt 16

desk i 2001

Årsregnskaber for 2000 vedrørende Sirene-nettet (fase II) og Helpdesk samt SISNET

Vedrørende: Menneskehandel (åben debat med deltagelse af kandidatlandene).

Nyt notat.

1. Baggrund

Det belgiske formandskab har lagt op til, at man i forbindelse med rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 27.- 28 september 2001 afholder et møde på ministerniveau med kandidatlandene med henblik på under en åben debat at drøfte bekæmpelsen af menneskehandel.

2. Indhold

Det forventes, at man under den åbne debat vil drøfte mulighederne for at styrke det politimæssige og strafferetlige samarbejde mellem EU-landene og kandidatlandene som led i efterforskningen og retsforfølgningen af menneskehandel.

Herudover forventes man under den åbne debat at drøfte iværksættelse af særlige tiltag, så som oplysningskampagner, der har til formål at forebygge menneskehandel.

Endvidere forventes man under den åbne debat at drøfte tiltrædelse og gennemførelse af relevante internationale instrumenter på området, herunder især FN-protokollen om bekæmpelse af menneskehandel.

3. Europa-Parlamentet

Sagen vil ikke blive forelagt for Europa-Parlamentet.

4. Specialudvalget vedrørende politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende politimæssigt og retligt samarbejde.

5. Høring

Der har ikke været foretaget høring i sagen.

6. Subsidiaritetsprincippet

Subsidiaritetsprincippet har ikke betydning for sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Vedrørende: Rådets rammeafgørelse om menneskehandel.

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

1. Baggrund

I en meddelelse af 21. december 2000 til Rådet og Europa-Parlamentet (KOM(2000)854 endelig) er Kommissionen fremkommet med to forslag til rammeafgørelser om henholdsvis bekæmpelse af handel med mennesker og bekæmpelse af seksuel udnyttelse af børn samt børnepornografi.

Formålet med de to forslag til rammeafgørelser er bl.a. på baggrund af konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Tampere den 15.- 16. oktober 1999 og Det Europæiske Råd i Santa Maria de Feira den 19.- 20. juni 2000 at sikre, at der sker en tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning for så vidt angår bekæmpelse af menneskehandel og seksuel udnyttelse af børn samt børnepornografi.

Forslagene til rammeafgørelser tager udgangspunkt i den fælles aktion af 24. februar 1997 om bekæmpelse af menneskehandel og seksuel udnyttelse af børn, men går på en række punkter videre, idet forslaget til rammeafgørelse om bekæmpelse af menneskehandel i modsætning til den fælles aktion tillige omfatter menneskehandel med henblik på udnyttelse af ofrenes arbejdskraft, ligesom forslaget til rammeafgørelse om bekæmpelse af seksuel udnyttelse af børn samt børnepornografi tillige udtrykkeligt omfatter børnepornografi på Internettet.

Endelig har Kommissionen ved udarbejdelsen af de to forslag til rammeafgørelser taget højde for de resultater, der er opnået i FN-sammenhæng i forbindelse med udarbejdelsen af en FN-konvention om grænseoverskridende, organiseret kriminalitet, herunder særligt den tilhørende protokol om bekæmpelse af menneskehandel, samt den netop udarbejdede Europarådskonvention om bekæmpelse af IT-kriminalitet.

Forslaget til rammeafgørelse om bekæmpelse af menneskehandel forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 27.- 28. september 2001 med henblik på politisk enighed.

2. Indhold

Retsgrundlaget for forslaget til rammeafgørelse er artikel 29, artikel 31, litra e), og artikel 34, stk. 2, i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

Artikel 1, stk. 1, forpligter medlemsstaterne til at kriminalisere rekruttering, transport, efterfølgende modtagelse samt overførsel af personer, herunder overførsel af kontrol med disse personer, når dette sker ved brug af magt, tvang eller trusler, herunder bortførelse, bedrageri, magtmisbrug eller udnyttelse af en sårbar stilling eller betaling med henblik på at opnå tilsagn fra en person, der har kontrol over den pågældende, når dette sker med henblik på udnyttelse af den pågældende.

Udnyttelse omfatter efter forslaget til rammeafgørelse som minimum tvangsarbejde, slaveri eller slaverilignende former for udnyttelse af arbejdskraft eller udnyttelse af en andens prostitution eller andre former for seksuel udnyttelse, herunder udnyttelse af den pågældende til pornografi.

Efter artikel 1, stk. 2, er det underordnet, om et offer for menneskehandel har givet samtykke til udnyttelsen, hvis de i artikel 1, stk. 1, opregnede midler er anvendt, mens det efter artikel 1, stk. 3, når ofret er et barn, er underordnet, om der foreligger samtykke, selv i de tilfælde, hvor ingen af de i artikel 1, stk. 1, opregnede midler er anvendt.

I artikel 1, stk. 4, fastslås det, at enhver person under 18 år skal anses for et barn.

Efter artikel 2 forpligtes medlemsstaterne til at sikre, at også forsøg på og medvirken til de i artikel 1 nævnte lovovertrædelser kan straffes.

Artikel 3 forpligter medlemsstaterne til at sikre, at strafferammen for de i artiklerne 1 og 2 nævnte lovovertrædelser kan straffes med sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til lovovertrædelserne, har afskrækkende virkning og kan medføre udlevering.

Herudover skal medlemsstaterne efter artikel 3 sikre, at de handlinger, der er nævnt i artiklerne 1 og 2, er undergivet en strafferamme på mindst 8 års fængsel, når handlingerne er begået af en kriminel organisation, har været til fare for ofrets liv, er begået under anvendelse af grov vold eller har forårsaget særlig alvorlig skade på ofret, eller hvis handlingerne er begået mod en særligt sårbar person. Sidstnævnte udtryk omfatter i det mindste tilfælde, hvor ofret er under den seksuelle lavalder i henhold til national ret.

Artikel 4 indeholder nærmere regler for juridiske personers strafansvar. Bestemmelsen forpligter medlemsstaterne til at sikre, at juridiske personer kan gøres ansvarlige med hensyn til de handlinger, der er beskrevet i rammeafgørelsen, i det omfang handlingerne er begået for at skaffe den juridiske person vinding og er begået af en person, der handler enten individuelt eller som medlem af et organ under den juridiske person.

Endvidere forpligtes medlemsstaterne til at sikre, at juridiske personer også kan straffes i tilfælde, hvor f.eks. utilstrækkelig kontrol eller tilsyn fra den juridiske persons side har gjort det muligt for en person, der er underlagt den juridiske persons myndighed, at begå de nævnte lovovertrædelser.

Ifølge artikel 5 er medlemsstaterne forpligtede til at sikre, at der overfor juridiske personer kan iværksættes sanktioner, der er effektive, proportionelle og har afskrækkende virkning, herunder bødestraf eller andre sanktioner, som f.eks. udelukkelse fra offentlige ydelser og tilskud og forbud mod at udøve kommerciel virksomhed.

Artikel 6 indeholder bestemmelser om straffemyndighed og forpligter bl.a. medlemsstaterne til at etablere straffemyndighed, når lovovertrædelser er begået helt eller delvist på medlemsstatens territorium. Herudover følger det af artikel 6, at en medlemsstat kan vælge at lade sin straffemyndighed omfatte tilfælde, hvor gerningsmanden er statsborger i den pågældende medlemsstat, eller hvor lovovertrædelser er begået til fordel for en juridisk person, som har sit hjemsted på den pågældende medlemsstats område.

I henhold til artikel 7 skal medlemsstaterne sikre, at efterforskning eller strafforfølgning, i det mindste i de tilfælde, hvor der er territorial straffemyndighed, ikke er betinget af, at den forurettede har indgivet anmeldelse. Af artikel 7 fremgår det endvidere, at børn, som er ofre for menneskehandel, bør anses for at være særligt sårbare ofre i relation til artiklerne 2, stk. 2, 8, stk. 4, og 14, stk. 1, i rammeafgørelsen af 15. marts 2001 om ofres stilling i straffesager. Endelig fremgår det af artikel 7, at medlemsstaterne, når ofret er et barn, skal sikre passende hjælp til ofrets familie. Medlemsstaterne skal, når det er passende, også i relation til ofrets familie anvende ovennævnte rammeafgørelses artikel 4 om retten til at modtage oplysninger.

I artikel 8 fastslås det, at medlemsstaterne senest den 31. december 2002 skal have gennemført de nødvendige foranstaltninger for at gennemføre rammeafgørelsen i national ret, mens det af artikel 9 fremgår, at rammeafgørelsen ophæver den fælles aktion af 24. februar 1997 om bekæmpelse af menneskehandel og seksuel udnyttelse af børn. Endelig fastslås det i artikel 10, at rammeafgørelsen træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i EF-Tidende.

3. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet har den 12. juni 2001 afgivet erklæring vedrørende forslaget til rammeafgørelse. Europa-Parlamentet har i den forbindelse fremsat en række ændringsforslag og i øvrigt støttet forslaget til rammeafgørelse.

4. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende politimæssigt og retligt samarbejde.

5. Høring

Det oprindelige forslag til rammeafgørelse har været sendt i høring hos Advokatrådet, Amnesty International, Arbejdsministeriet, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Finansministeriet, Foreningen af Politimestre i Danmark, Indenrigsministeriet, Landsforeningen af beskikkede advokater, Landsklubben HK Politiet, Politiforbundet i Danmark, By- og Boligministeriet, Ligestillingsafdelingen, Politifuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Rigspolitchefen, Politidirektøren i København, Præsidenterne for Vestre og Østre Landsret, Københavns Byret og retterne i Århus, Odense, Aalborg og Roskilde, Statsministeriet, Sundhedsministeriet, Udenrigsministeriet, Det Internationale Ligestillingsudvalg, Dansk Kvindesamfund, Dansk Kvinderåd, Pro-Centret, Børnerådet, Red Barnet og Foreningen Sex og Samfund.

Præsidenterne for Østre Landsret og Københavns Byret, Den Danske Dommerforening, Politiforbundet i Danmark, og Dommerfuldmægtigforeningen har ikke bemærkninger til forslaget til rammeafgørelse.

Rigspolitchefen bemærker, at de kriminalitetsproblemer, der har givet anledning til udarbejdelsen af forslaget til rammeafgørelse, må betegnes som reelle kriminalitetsproblemer, såvel internationalt som i Danmark. Rigspolitchefen henviser for så vidt angår den kriminalitetsmæssige situation i Danmark til Situationsrapport om organiseret kriminalitet i Danmark i 2000.

Politidirektøren i København anfører, at de strafferammer, der ønskes anvendt, ikke stemmer overens med de strafferammer, som den danske straffelov opererer med. Politidirektøren anfører, at det virker mindre rimeligt, hvis strafferammen for f.eks. udnyttelse af prostituerede ved "påvirkning eller pression" ifølge forslaget til rammeafgørelse skal være fængsel i 6 år og under skærpende omstændigheder 10 år, når dette svarer til strafferammerne for voldtægt efter straffelovens § 216 og er højere end strafferammen for grov vold efter straffelovens § 245.

I forbindelse med forpligtelsen efter forslagets artikel 8 til at sikre, at ofre for menneskehandel gives passende juridisk støtte under retssagen, anfører Politidirektøren, at der ikke i udlændingelovens § 59, stk. 5, eller i straffelovens § 125a henvises til bestemmelserne i retsplejelovens kapitel 66 a om advokatbistand til forurettede. Der er således efter dansk ret alene hjemmel til at beskikke en advokat for ofret, når det er beviseligt, at menneskehandlen

beskikke en advokat for ofret, når det er beviseligt, at menneskehandlen fandt sted med henblik på de i rammeafgørelsens artikel 1 og 2 nævnte formål, som selvstændigt i medfør af retsplejelovens bestemmelser giver mulighed for advokatbistand, men derimod ikke i de i praksis forekommende tilfælde, hvor formålet ikke kan bevises.

Advokatrådet er enig i, at forslaget til rammeafgørelse om bekæmpelse af menneskehandel vil nødvendiggøre lovændringer, hvis der sker en uændret vedtagelse af forslaget. Advokatrådet anfører, at der for næsten alle relevante straffelovsbestemmelser vil være tale om en markant forhøjelse af strafferammerne, og at fastlæggelsen af strafferammer for overtrædelse af individuelle delikter er et politisk spørgsmål, som Advokatrådet ikke mener at burde udtale sig om. Advokatrådet finder imidlertid anledning til at påpege vigtigheden af, at straffelovens sanktions-system også i fremtiden bygger på en afbalanceret anvendelse af strafferammerne for de enkelte delikter.

Landsforeningen af Beskikkede Advokater har alvorlige betænkeligheder ved, at man samler en række overtrædelser, der hver for sig har en forskellig grad af strafværdighed (og hvor nogle passende kan sanktioneres med bøde), og ved at kalde det menneskehandel prøver at legitimere fængselsstraffe på indtil 6 år med mulighed for fængsel indtil 10 år.

For så vidt angår forslagets mindsteregler for, hvad der skal anses som kriminel adfærd, er det Landsforeningens opfattelse, at det giver anledning til alvorlige betænkeligheder, at omfanget af den strafbare adfærd er så bredt beskrevet. Landsforeningen tilkendegiver, at det ikke er ganske klart, hvad der ligger i de i artiklerne anvendte udtryk "magtmisbrug", "påvirkning", "pression" og "andre former for misbrug". Landsforeningen anfører, at dette vil kunne medføre, at man vil kriminalisere en række uklare gerningsbeskrivelser, hvilket grundlæggende må være i strid med princippet i straffelovens § 1.

Endelig efterlyser Landsforeningen en saglig begrundelse for at skærpe strafferammerne inden for de dele af rammeafgørelsen, der omhandler sædelighedskriminalitet.

Det Danske Center for Menneskerettigheder finder det positivt, at Rådet tager skridt til at styrke bekæmpelsen af menneskehandel. Centret anfører, at disse forbrydelser udgør alvorlige krænkelse af menneskerettigheder og menneskelig værdighed. Forslaget til rammeafgørelse sigter mod at styrke den fælles retshåndhævelse, og det retlige samarbejde er væsentligt i denne henseende. Centret finder dog, at dette retshåndhævelsessigte ikke har ganske samme rækkevidde

som FN-protokollen om salg af børn, børneprostitution og børnepornografi og FN-protokollen om forebyggelse, bekæmpelse og straf for handel med personer og børn.

Centret finder, at anvendelsesområdet for de foreslåede rammeafgørelser er snævert. Endvidere er de anvendte definitioner af lovovertrædelser vedrørende menneskehandel mindre vidtgående end i ovennævnte FN-protokoller. Centret finder, at FN-protokollen om menneskehandel rummer en omfattende og dækkende definition af handel med og udnyttelse af mennesker. Protokollen tager bl.a. højde for de omstændigheder, hvorunder ofret måtte have givet samtykke. Dette spørgsmål bør efter Centrets opfattelse også behandles i forslaget til rammeafgørelse.

Centret finder endvidere, at forslaget til rammeafgørelse indebærer en for svag beskyttelse af og støtte til ofrene, idet medlemsstaterne alene er forpligtede til at sikre ofrene tilstrækkelig retsbeskyttelse og forsvarlig behandling under rettens behandling af straffesagen. Centret finder, at der bør henvises til den væsentligt mere udbyggede beskyttelse af ofre i FN-protokollen om menneskehandel (artiklerne 7 og 8), som omhandler ofres beskyttelse og status i såvel modtagerlande som ved repatriering. Centret anfører, at der, såfremt det er hensigten, at beskyttelsen af ofre for handel med mennesker og for seksuel udnyttelse af børn skal varetages gennem andre EU-foranstaltninger eller programmer, bør henvises eksplicit til disse.

Centret anfører videre, at der i introduktionen til den foreslåede rammeafgørelse peges på behovet for en tværfaglig og integreret tilgang til problemerne, men at dette ikke afspejles i forslagen. Den væsentligste svaghed herved er efter Centrets opfattelse, at forslaget til rammeafgørelse ikke omfatter de nødvendige og tilstrækkelige mekanismer til at forebygge, beskytte og retsforfølge i forhold til de vanskeligheder, der nævnes i FN-protokollen om menneskehandel (artiklerne 7, 8 og 9).

Centret finder på den baggrund, at menneskerettighedsperspektiverne i forslaget bør sikres ved, at de enten udbygges på linie med de nævnte FN-protokoller eller ved referencer til de relevante forebyggelses- og beskyttelsesmekanismer og -programmer.

Pro-centret finder det problematisk, at forholdet vedrørende ofres oprindelige samtykke ikke er indeholdt i definitionen i artikel 1, som det er tilfældet i artikel 3, litra b, i FN-protokollen om bekæmpelse af menneskehandel. Centret anfører i den forbindelse, at det af FN-protokollen udtrykkeligt fremgår, at ofres oprindelige samtykke er irrelevant, hvis særlige midler er taget i anvendelse. Pro-centret anfører endvidere, at spørgsmålet tillige er behandlet i Europa-

Parlamentets betænkning om handel med kvinder med henblik på seksuel udnyttelse, idet det fremgår, at "det er ikke altid relevant, om kvinden oprindeligt har samtykket..."

Dansk Kvindesamfund foreslår, at artikel 9 ændres med henblik på forbedring af ofres vilkår. Dansk Kvindesamfund tilkendegiver bl.a., at der er behov for information i afsenderlande, og at EU for så vidt angår de baltiske lande samt Østeuropa og de tidligere Sovjetrepublikker må yde økonomisk støtte til oplysningskampagner og udarbejdelse af informationsmateriale, som kan udleveres til de potentielle ofre for menneskehandel, hvorefter ofres vilkår kan forbedres ved bl.a. information i afsenderlande og modtagerlande. For så vidt angår Østasien, Afrika og andre dele af verden, hvor analfabetisme er udbredt, forestiller Dansk Kvindesamfund sig, at information kan gives f.eks. via et samarbejde med Røde Kors' sundhedsklinikker. Dansk Kvindesamfund foreslår i den forbindelse, at information om menneskehandel kan være en modydelse for udviklingshjælp i lighed med Danidas krav om, at hjælpeprojekter i Afrika indebærer oplysningspligt om AIDS.

Dansk Kvindesamfund tilkendegiver endvidere, at informationen i modtagerlandene, herunder i Danmark, er mangelfuld. Efter Dansk Kvindesamfunds opfattelse er der i Danmark meget lidt viden om menneskehandelens størrelse, dens økonomi samt om, hvorfor ofrene bliver solgt og/eller lader sig sælge til prostitution eller slavelignende arbejde.

Herudover anfører Dansk Kvindesamfund, at ofre for menneskehandel som hovedregel udvises umiddelbart efter politiets afhøring af dem. Dansk Kvindesamfund tilkendegiver, at denne fremgangsmåde må ændres, idet man finder, at ofrene under alle omstændigheder skal have opholdstilladelse og trygge rammer, indtil sagen er færdigbehandlet i alle retsinstanser. Dansk Kvindesamfund tilkendegiver endvidere, at ofre for menneskehandel i øjeblikket nærmest behandles som forbrydere, og at ofrets situation i hjemlandet må undersøges, inden udvisning finder sted.

Dansk Kvindesamfund foreslår, at der i særlige tilfælde, hvor ofrets eller dets families liv er i fare ved udvisning til hjemlandet, gives varig opholdstilladelse og ændring af identitet. Dansk Kvindesamfund finder endvidere, at der bør kunne gives en længere opholdstilladelse, således at kvinden f.eks. får tid til at etablere sig i et andet erhverv i sit hjemland og derved skabe sig en fremtidig levevej.

Endelig tilkendegiver Dansk Kvindesamfund, at man glæder sig over tiltaget og ser frem til, at det realiseres, idet man lægger vægt på, at ofrene, hvad enten det drejer sig om kvinder eller børn, får den bedst mulige hjælp og beskyttelse.

Red Barnet er positiv over for, at der inden for EU gennemføres fælles regler og sanktioner for så vidt angår menneskehandel, såvel inden for de enkelte landes grænser, som på tværs af grænserne, ligesom Red Barnet støtter, at der udvikles et samarbejde mellem medlemsstaterne i forbindelse med bekæmpelsen af menneskehandel.

Endelig ønsker Red Barnet, at ofrene for menneskehandel, udover beskyttelse og hjælp under retssagen, også sikres efterfølgende social- og behandlingsmæssig hjælp og støtte. Især for så vidt angår børn under 18 år finder Red Barnet, at det er vigtigt, at det for hver enkelt barn bliver afklaret, om en hjemsendelse til lande uden for EU er en hensigtsmæssig løsning for barnet.

6. Subsidiaritetsprincippet

Forslaget til rammeafgørelse ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget til rammeafgørelse indeholder et minimumskrav til medlemsstaternes strafferammer på fængsel indtil 8 år, når de handlinger, der er nævnt i artiklerne 1 og 2 i rammeafgørelsen, er begået under skærpende omstændigheder.

Denne del af forslaget vil ved en uændret vedtagelse af rammeafgørelsen nødvendiggøre lovændringer, medmindre der er tale om forhold, som kan henføres under straffelovens § 261, stk. 2, om frihedsberøvelse under skærpende omstændigheder eller § 285, stk. 2, jf. § 279, om bedrageri under skærpende omstændigheder.

Forslaget til rammeafgørelse skønnes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg

Forslaget til rammeafgørelse er tillige med et grundnotat om sagen oversendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg henholdsvis den 17. maj 2001 og den 22. maj 2001. Endvidere blev sagen forelagt for Folketingets Retsudvalg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender mv.) den 28.-29. maj 2001. Aktuelle notater blev oversendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg henholdsvis den 15. og 16. maj 2001.

Vedrørende: Rådets rammeafgørelse om seksuel udnyttelse af børn.

Nyt notat.

1. Baggrund

I en meddelelse af 21. december 2000 til Rådet og Europa-Parlamentet (Kom(2000)854 endelig) er Kommissionen fremkommet med to forslag til rammeafgørelser om henholdsvis bekæmpelse af handel med mennesker og bekæmpelse af seksuel udnyttelse af børn samt børnepornografi.

Formålet med de to forslag til rammeafgørelser er bl.a. på baggrund af konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Tampere den 15.- 16. oktober 1999 og Det Europæiske Råd i Santa Maria de Feira den 19.- 20. juni 2000 at sikre, at der sker en tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning for så vidt angår bekæmpelse af menneskehandel og seksuel udnyttelse af børn samt børnepornografi.

Forslagene til rammeafgørelser tager udgangspunkt i den fælles aktion af 24. februar 1997 om bekæmpelse af menneskehandel og seksuel udnyttelse af børn, men går på en række punkter videre, idet forslaget til rammeafgørelse om bekæmpelse af menneskehandel i modsætning til den fælles aktion tillige omfatter menneskehandel med henblik på udnyttelse af ofrenes arbejdskraft, ligesom forslaget til rammeafgørelse om bekæmpelse af seksuel udnyttelse af børn samt børnepornografi tillige udtrykkeligt omfatter børnepornografi på Internettet.

Endelig har Kommissionen ved udarbejdelsen af de to forslag til rammeafgørelser taget højde for de resultater, der er opnået i FN-sammenhæng i forbindelse med udarbejdelsen af en FN-konvention om grænseoverskridende, organiseret kriminalitet, herunder særligt den tilhørende protokol om bekæmpelse af menneskehandel, samt den netop udarbejdede Europarådskonvention om bekæmpelse af IT-kriminalitet.

Forslaget til rammeafgørelse om bekæmpelse af seksuel udnyttelse af børn forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27.- 28. september 2001 med henblik på Rådets drøftelse af visse udestående spørgsmål.

2. Indhold

Retsgrundlaget for forslaget til rammeafgørelse er artikel 29, artikel 31, litra e), og artikel 34, stk. 2, i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

Artikel 1 indeholder definitioner af visse udtryk i rammeafgørelsen. Det fremgår således af artikel 1, litra a), at udtrykket "barn" i rammeafgørelsen omfatter enhver person, der er under 18 år. Herudover defineres udtrykket "børnepornografi" som pornografisk materiale, der visuelt afbilder et barn, der er involveret i seksuelt eksplicit adfærd, herunder pirrende fremstilling af barnets kønsorganer eller pubesområde. Endvidere omfatter udtrykket "børnepornografi" realistiske billeder af et barn, uanset om barnet er virkeligt eller ej, samt billeder af virkelige personer, der fremstår som børn.

Efter artikel 2 forpligtes medlemsstaterne til at kriminalisere bl.a. tvang, tilbud af, fortjeneste ved eller anden udnyttelse af et barn til prostitution eller deltagelse i pornografiske optrædender.

Herudover forpligtes medlemsstaterne til at gøre det strafbart at få et barn til at deltage i seksuelle aktiviteter, hvis der er gjort brug af tvang, vold eller trusler, eller hvis gerningsmanden har betalt barnet for barnets seksuelle ydelser.

Endelig forpligtes medlemsstaterne til at gøre det strafbart at få et barn til at deltage i seksuelle aktiviteter, hvis gerningsmanden har misbrugt en tillidsposition overfor, myndighed over eller indflydelse på barnet.

Efter artikel 3, stk. 1, litra a)- c), skal medlemsstaterne bl.a. kriminalisere forsætlig produktion, distribution, transmission, udbydelse og anden udbredelse af børnepornografi. Medlemsstaterne skal endvidere efter artikel 3, stk. 1, litra d), kriminalisere anskaffelse og besiddelse af børnepornografi.

Kriminaliseringsforpligtelsen består også i tilfælde, hvor de nævnte handlinger begås ved hjælp af et computersystem.

Det følger af artikel 3, stk. 2, at medlemsstaterne kan lade strafansvar bortfalde i situationer, hvor det den person, der fremtræder som et barn, faktisk var 18 år på tidspunktet for afbildningen. Endvidere kan medlemsstaten lade strafansvar bortfalde, for så vidt angår produktion og besiddelse, når billeder af personer over den seksuelle lavalder produceres og besiddes med disses samtykke og udelukkende til disses eget private brug.

Herudover følger det af artikel 4, at medlemsstaterne skal kriminalisere medvirken til de i artikel 2 og 3 opregnede lovovertrædelser samt forsøg på de i artikel 2 og 3, litra a)-c), nævnte lovovertrædelser.

I artikel 5 bestemmes det, at medlemsstaterne for så vidt angår de i artikel 2 og artikel 3, stk. 1, litra a) – c), nævnte lovovertrædelser samt forsøg herpå og medvirken hertil som minimum skal

fastsætte en strafferamme på fængsel indtil 4 år, mens medlemsstaterne for så vidt angår den i artikel 3, stk. 1, litra d), nævnte adfærd mindst skal fastsætte en strafferamme på fængsel indtil 1 år.

Herudover skal medlemsstaterne sikre, at strafferammen for de i artikel 2, litra a), nævnte lovovertrædelser samt forsøg herpå og medvirken hertil som minimum er fængsel indtil 8 år, når ofret er under 10 år, når handlingen er foretaget på en særligt hensynsløs måde, når der er opnået væsentlig vinding ved lovovertrædelsen, eller når handlingen er foretaget af en kriminel organisation.

Medlemsstaterne forpligtes endvidere til at sikre, at strafferammerne for de i artikel 2, litra b), nævnte handlinger samt forsøg herpå og medvirken hertil som minimum er undergivet en strafferamme på fængsel indtil 8 år, når ofret er under 10 år, eller handlingen er begået på særlig hensynsløs måde.

Herudover forpligtes medlemsstaterne til at sikre, at strafferammen for den adfærd, der er nævnt i rammeafgørelsens artikel 3, stk. 1, litra a)- c), samt forsøg herpå og medvirken hertil som minimum er fængsel indtil 8 år, når der er tale om fremstillinger af børn under 10 år, fremstillinger af børn, der bliver udsat for vold eller tvang, når der er opnået væsentlig vinding ved handlingen, eller når handlingen er begået af en kriminel organisation.

Endelig forpligtes medlemsstaterne til at overveje at udstede midlertidigt eller permanent forbud mod at deltage i aktiviteter, der indebærer tilsyn med børn, i forhold til personer, der er blevet dømt for overtrædelse af de i artikel 2, 3 og 4 nævnte lovovertrædelser.

Artikel 6 indeholder nærmere regler for juridiske personers strafansvar. Bestemmelsen forpligter medlemsstaterne til at sikre, at juridiske personer kan gøres ansvarlige med hensyn til de handlinger, der er beskrevet i rammeafgørelsen, i det omfang handlingerne er begået for at skaffe den juridiske person vinding og er begået af en person, der handler enten individuelt eller som medlem af et organ under den juridiske person.

Endvidere forpligtes medlemsstaterne til at sikre, at juridiske personer også kan straffes i tilfælde, hvor f.eks. utilstrækkelig kontrol eller tilsyn fra den juridiske persons side har gjort det muligt for en person, der er underlagt den juridiske persons myndighed, at begå de nævnte lovovertrædelser.

Ifølge artikel 7 er medlemsstaterne forpligtede til sikre, at der overfor juridiske personer kan iværksættes sanktioner, der er effektive, proportionelle og har afskrækkende virkning, herunder

bødestraf eller andre sanktioner som f.eks. udelukkelse fra offentlige ydelser og tilskud og forbud mod at udøve kommerciel virksomhed.

Artikel 8 indeholder bestemmelser om straffemyndighed og forpligter bl.a. medlemsstaterne til at etablere straffemyndighed, når lovovertrædelsen er begået helt eller delvist på medlemsstatens territorium. For så vidt angår de i artikel 3 nævnte lovovertrædelser (produktion, udbredelse m.v. af børnepornografi) fremgår det af artikel 8, at en lovovertrædelse begået ved hjælp af et edb-system skal anses for at være begået på territoriet i den medlemsstat, hvorfra lovovertræderen har opnået adgang til edb-systemet, uanset om selve edb-systemet befinder sig i denne medlemsstat eller ej.

I henhold til artikel 9 skal medlemsstaterne sikre, at efterforskning eller strafforfølgning, i det mindste i de tilfælde, hvor der er territorial straffemyndighed, ikke er betinget af, at den forurettede har indgivet anmeldelse. Af artikel 9 fremgår endvidere, at børn, som er ofre for menneskehandel, bør anses for at være særligt sårbare ofre i relation til artiklerne 2, stk. 2, 8, stk. 4, og 14, stk. 1, i rammeafgørelsen af 15. marts 2001 om ofres stilling i straffesager. Endelig fremgår det af artikel 9, at medlemsstaterne, når ofret er et barn, skal sikre passende hjælp til ofrets familie. Medlemsstaterne skal, når det er passende, også i relation til ofrets familie anvende ovennævnte rammeafgørelses artikel 4 om retten til at modtage oplysninger.

Artikel 10 om samarbejde mellem medlemsstater er udgået.

I artikel 10 a fastslås det, at den fælles aktion af 24. februar 1997 ophæves ved rammeafgørelsen, mens det i artikel 11 fastslås, at medlemsstaterne senest den 31. december 2002 skal have gennemført de nødvendige foranstaltninger for at gennemføre rammeafgørelsen i national ret.

Af artikel 12 fremgår, at rammeafgørelsen træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i EF-Tidende.

3. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet har den 12. juni 2001 afgivet udtalelse vedrørende forslaget til rammeafgørelse. Europa-Parlamentet har i den forbindelse fremsat en række ændringsforslag og i øvrigt støttet forslaget til rammeafgørelse.

4. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende politimæssigt og retligt samarbejde.

5. Høring

Forslaget har været sendt i høring hos Advokatrådet, Amnesty International, Arbejdsministeriet, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Finansministeriet, Foreningen af Politimestre i Danmark, Indenrigsministeriet, Landsforeningen af beskikkede advokater, Landsklubben HK Politiet, Politiforbundet i Danmark, By- og Boligministeriet, Ligestillingsafdelingen, Politifuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Præsidenterne for Vestre og Østre Landsret, Københavns Byret og retterne i Århus, Odense, Aalborg og Roskilde, Statsministeriet, Sundhedsministeriet, Udenrigsministeriet, Det Internationale Ligestillingsudvalg, Dansk Kvindesamfund, Dansk Kvinderåd, Pro-Centret, Børnerådet, Red Barnet og Foreningen Sex og Samfund.

Præsidenterne for Østre Landsret og Københavns Byret, Den Danske Dommerforening, Politiforbundet i Danmark, og Dommerfuldmægtigforeningen har ikke bemærkninger til forslaget til rammeafgørelse.

Rigspolitichefen oplyser, at de kriminalitetsproblemer, der har givet anledning til udarbejdelsen af forslaget til rammeafgørelse, må betegnes som reelle kriminalitetsproblemer, såvel internationalt som i dansk sammenhæng. Rigspolitichefen henviser i den forbindelse til Situationsrapporten om organiseret kriminalitet i Danmark i 2000.

Det Danske Center for Menneskerettigheder finder det positivt, at Rådet tager skridt til at styrke bekæmpelsen af seksuel udnyttelse af børn. Centret anfører, at disse forbrydelser udgør alvorlige krænkelse af menneskerettigheder og menneskelig værdighed. Forslaget til rammeafgørelse sigter mod at styrke den fælles retshåndhævelse, og det retlige samarbejde er væsentligt i denne henseende. Centret finder dog, at dette retshåndhævelsessigte ikke har ganske samme rækkevidde som FN-protokollen om salg af børn, børneprostitution og børnepornografi samt FN-protokollen om forebyggelse, bekæmpelse og straf for handel med personer og børn.

Centret finder, at anvendelsesområdet for den foreslåede rammeafgørelse og især definitionen af børnepornografi er snævert. Centret anfører, at definitionen af børnepornografi i forslaget til rammeafgørelse bør være i overensstemmelse med FN-protokollen om salg af børn m.v., hvor børnepornografi defineres som "enhver præsentation, uanset ved hvilke midler, af et barn involveret i en ægte eller simuleret eksplicit seksuel aktivitet eller enhver præsentation af et barns seksuelle dele for primært seksuelle formål."

Centret finder endvidere, at forslaget til rammeafgørelse indebærer en for svag beskyttelse af og støtte til ofrene, idet medlemsstaterne alene er forpligtede til at sikre ofrene tilstrækkelig retsbeskyttelse og forsvarlig behandling under rettens behandling af straffesagen. Centret finder, at der bør tages højde for den væsentligt mere udbyggede beskyttelse af ofre i FN-protokollen om menneskehandel (artiklerne 7 og 8), som omhandler ofres beskyttelse og status i såvel modtagerlande som ved repatriering. Centret anfører, at der, hvis det er hensigten, at beskyttelsen af ofre for handel med mennesker og for seksuel udnyttelse af børn skal varetages gennem andre EU-foranstaltninger eller programmer, bør henvises eksplicit til disse.

Centret anfører videre, at der i introduktionen til den foreslåede rammeafgørelse peges på behovet for en tværfaglig og integreret tilgang til problemerne, men at dette ikke afspejles i selve forslaget.

Centret finder på den baggrund, at menneskerettighedsperspektiverne i forslaget bør sikres ved, at det enten udbygges på linie med de nævnte FN-protokoller eller ved referencer til de relevante forebyggelses- og beskyttelsesmekanismer og -programmer.

Advokatrådet anfører for så vidt angår rammeafgørelsens mindstekrav til, hvad der skal anses for at være kriminel adfærd, at det er Rådets opfattelse, at der navnlig i relation til rammeafgørelsens artikel 3, stk. 2, bør udvises betænkelighed med hensyn til omfanget af den strafbare adfærd. Advokatrådet anfører, at der i forslaget til rammeafgørelse foreslås en kriminalisering af produktion, distribution, besiddelse m.v. af børnepornografisk materiale ikke alene, hvor der er tale om afbildning af en virkelig situation, men også pseudoafbildninger, såsom computertegninger og lignende. Samtidig indebærer forslaget en omvendt bevisbyrde, således at strafbarheden skal omfatte pornografiske billeder af en person, der fremstilles som et barn, medmindre det kan godtgøres, at den afbildede person faktisk er mere end 18 år.

Advokatrådet anfører, at begrundelsen for at kriminalisere også den fiktive børnepornografi knytter sig til en anden beskyttelsesinteresse end den, der ellers er overordnet for strafbestedelserne indenfor området. Der er således ikke tale om at beskytte børn mod seksuel udnyttelse, men at beskytte børn mod at blive misbrugt som seksual objekter og at forhindre børnepornografiske pseudoafbildninger i at blive mere tilgængelige med risiko for udbredelse af den seksuelle udnyttelse af børn.

Advokatrådet finder det særdeles betænkeligt at kriminalisere en adfærd, hvor den primære beskyttelsesinteresse ikke har lidt skade. Der kan derudover opstå store vanskeligheder i forbindelse med afgrænsningen af det kriminelle område, idet afbildninger af børnepornografiske situationer kan variere fra meget virkelighedstro computeranimationer til mere eller mindre abstrakt kunst.

Advokatrådet finder det endvidere inkonsekvent, at strafbarheden i forhold til en afbildning af en virkelig person, der "fremstilles som et barn", bortfalder, hvis det kan godtgøres, at den pågældende person faktisk er over 18 år, mens denne mulighed ikke foreligger i forhold til et animeret billede.

Advokatrådet udtaler sig følgelig imod, at bestemmelsen i artikel 3, stk. 2, udstrækkes til også at omfatte fiktivt børnepornografisk materiale.

Landsforeningen af Beskikkede Advokater kan tiltræde Advokatrådets betænkeligheder ved at udvide kriminaliseringen til også at omfatte fiktiv børnepornografi. Landsforeningen finder det særdeles betænkeligt at kriminalisere en adfærd, hvor den primære beskyttelsesinteresse ikke har lidt skade, ligesom der vil kunne opstå store vanskeligheder med afgrænsningen af det kriminelle område i en glidende overgang fra meget virkelighedstro computerbilleder og over til mere eller mindre abstrakt kunst.

Red Barnet finder det positivt, at Kommissionen har fremsat forslag til rammeafgørelse om bekæmpelse af seksuel udnyttelse af børn samt børnepornografi. Red Barnet anser det særligt for positivt, at børn i forslaget til rammeafgørelse defineres som personer under 18 år, samt at udtrykket børnepornografi også omfatter fiktiv børnepornografi.

Red Barnet finder imidlertid, at der i beskrivelsen af sanktionerne også bør nævnes muligheden for at tilbyde krænkeres behandlingsdomme i de tilfælde, hvor det vurderes relevant, ligesom Red Barnet finder, at beskrivelsen af indsatsen over for ofrene bør suppleres med social- og behandlingsmæssig bistand til børn med henblik på, at de kan overvinde følgerne af overgrebene.

For så vidt angår forslagets artikel 5, stk. 2, 3 og 4, anfører Red Barnet, at man gerne ser, at maksimumstraffen på dette område bliver fastsat til fængsel indtil 10 år. Red Barnet anfører endvidere, at man gerne ser, at det anses som en skærpende omstændighed, hvis overgrebet har fundet

sted mod et barn under 12 år. Herudover vurderer Red Barnet det som meget vigtigt, at fysiske personer, der er dømt for seksuelle overgreb og strafbare forhold i forbindelse med børnepornografi, kan forbydes midlertidigt eller permanent at udøve aktiviteter, der indebærer tilsyn eller andet ansvar for børn. Red Barnet ønsker derfor en stærkere formulering i artikel 5, stk. 5, og foretrækker formuleringen "træffer de nødvendige foranstaltninger..", eller subsidiært "vil arbejde for at ..".

For så vidt angår artikel 8 og 9 støtter Red Barnet, at der skabes klarhed om kompetence og samarbejde medlemsstaterne imellem, ligesom Red Barnet finder det vigtigt, at ofre for de af forslaget til rammeafgørelse omfattede lovovertrædelser sikres retsbeskyttelse og forsvarlig behandling under retssagen. Ligeledes finder Red Barnet det væsentligt, at strafferetlige undersøgelser og retsprocedurer ikke påfører børnene yderligere overlast.

Red Barnet tilkendegiver, at man finder den nuværende retspraksis i Danmark, hvor krænkeren har mulighed for f.eks. via monitor at overvære videoafhøring og gennem advokaten at stille spørgsmål til ofret, stærkt kritisabel.

Endelig finder Red Barnet det meget vigtigt, at der udvikles et samarbejde mellem det retslige system (og dette systems behov for undersøgelse og procedurer) og det sociale og/eller behandlingsmæssige system (som hjælper ofret behandlingsmæssigt og terapeutisk) om tilrettelæggelsen af og sammenhængen mellem både undersøgelser, støtte og behandling.

Børnerådet anfører, at man ikke har taget konkret stilling til de forslag om strafferammeudvidelser, der indgår i forslaget til rammeafgørelsen, idet en vurdering heraf findes at ligge uden for Rådets sagsområde. Rådet anfører, at man om strafferammer generelt i "Forslag til en national strategi mod seksuelt misbrug af børn" har bemærket, at Rådet ikke anser øget straf for seksuelle overgreb for nogen farbar vej, al den stund rammen i Danmark for de groveste overgreb allerede principielt er op til 15 års fængsel.

Børnerådet anfører endvidere, at seksuelle overgreb mod børn i domspraksis straffes med ca. 3½ års fængsel, og at opfordringer til at udvide rammen derfor antager mere symbolsk end konkret karakter. Hertil kommer efter Rådets opfattelse en almen tvivl om straffens anvendelighed i et forebyggelsesmæssigt lys.

Børnerådet tilkendegiver, at man er bekendt med, at der i disse år foregår en internationalisering af forholdene i forbindelse med seksuelle overgreb mod børn på en række områder som f.eks. børnepornografi på Internettet og handel med børn over landegrænserne. På denne baggrund kan Rådet tilslutte sig det synspunkt, at en tilsvarende indbyrdes tilnærmelse af retsreglerne samt et udvidet samarbejde landene imellem vil fremme mulighederne for at forebygge og strafforfølge forbrydelser som de nævnte. Børnerådet påpeger, at disse tilnærmelser skal tjene til barnets bedste. Rådet henviser i den forbindelse til FN-konventionen om barnets rettigheder.

Det er Børnerådets opfattelse, at den danske lovgivning på området gennem de senere år er blevet ajourført og passende afstemt i forhold til den nuværende situation og de problemer, der gør sig gældende i Danmark, dog med visse centrale undtagelser. Børnerådet peger på, at der er indført nye bestemmelser om forbud mod anvendelse af pornomodeller under 18, om besiddelse af børnepornografi og om IT-efterforskning, som Rådet har tilsluttet sig.

For så vidt angår rammeafgørelsens artikel 1 kan Rådet tilslutte sig forslaget om at definere et barn som "enhver person under 18 år". Rådet anfører, at der herved fremmes en enhedsterminologi, som også dansk ret stadig savner, jf. eksempelvis omtalen af børn i straffelovens § 235. Rådet tilslutter sig endvidere forslagets definition af udtrykket "børnepornografi" som pornografisk materiale, der visuelt afbilder et barn involveret i seksuelt eksplicit adfærd.

For så vidt angår artikel 2, er det Rådets opfattelse, at den beskyttede personkreds i forbindelse med pornografi bør omfatte børn og unge i alderen 15-17 år. Rådet finder forslagets overvejelser om unges seksualliv helt korrekte. Selv om børn under 18 har opnået en modenhed, der gør dem i stand til at træffe kvalificeret beslutning om at deltage i seksuelle aktiviteter, bør afbildninger heraf efter Rådets opfattelse ikke finde sted.

Rådet anfører, at man i forbindelse med ændringen af straffeloven i 1999 med henblik på at forbyde anvendelsen af børn som pornomodeller har støttet den opfattelse, at strafansvaret efter § 235 ikke bør udstrækkes til at omfatte personer, der efterfølgende befatter sig med materiale, der i henhold til § 230 er ulovligt optaget, det vil sige afbilder personer mellem 15 og 17 år. Det tilgrundliggende synspunkt er, at der derved vil kunne opstå væsentlige afgrænsningsproblemer mellem ulovlig børnepornografi og lovlig voksenpornografi. Rådet har dog samtidig understreget betydningen af, at der ikke i praksis iagttages nogen absolut øvre grænse på 15 år for anvendelsen af § 235. Herved kan også sent udviklede børn i alderen over 15 opnå den nødvendige beskyttelse i kraft af § 235. Med denne forudsætning in mente kan Rådet ikke tilslutte sig forslagets

forslag om kriminalisering af personer, der alene er i besiddelse af materiale, hvor 15-17-årige medvirker.

For så vidt angår artikel 3, er det Rådets opfattelse, at børnepornografiske afbildninger, uanset deres relation til virkelige hændelser, i sig selv kan anspore til yderligere forbrydelser mod børn. Rådet har derfor også tidligere anbefalet, at fiktive pornografiske fremstillinger af børn omfattes af forbud. Rådet kan derfor støtte, at også denne form for fremstillinger kriminaliseres.

Herudover finder Rådet, at seksuelle krænkeres så vidt muligt skal forhindres i at opnå beskæftigelse, der omfatter kontakt med børn. Rådet har derfor bl.a. støttet ny lovgivning vedrørende registrering af dømte krænkeres, der muliggør en effektiv kontrol fra arbejdsgiver- og organisationside. Rådet kan tilslutte sig kravet i forslaget artikel 5, stk. 5, hvorefter medlemsstaterne skal overveje at forbyde dømte personer at udøve aktiviteter, der indebærer tilsyn med børn.

Børnerådet tilslutter sig endvidere intentionerne bag artikel 9, hvorefter man søger at fremme retsregler, herunder fremgangsmåder under efterforskning og afvikling af straffesager, der støtter børns retssikkerhed, selvspekt og værdighed i sager om seksuelt misbrug. Rådet anfører, at man har problematiseret den bekymrende udvikling, der er sket i dansk ret, siden Højesteret i to kendelser i marts 2000 har givet sigtede/mistænkte ret til at være tilstede i monitorrummet under videoafhøring af børn i sådanne sager. Rådet betragter denne udvikling i straffeprocessen som en forringelse af børns retsstilling, og Rådet henleder opmærksomheden på den indlysende fare for yderligere traumatisering af barnet, der opstår, når barnet opdager eller bliver gjort bekendt med, at krænkeren umiddelbart overværer afhøringen og eventuelt befinder sig i et nærliggende lokale.

Børnerådet finder, at forslaget artikel 9 på denne baggrund ved en uændret vedtagelse vil kræve lovændringer, og opfordrer Justitsministeriet til iagttage og overveje tekst og intention i artikel 9 nøje. Rådet tilkendegiver endelig, at Rådet samt andre organisationer finder dette område særdeles væsentligt, og at man i øjeblikket samarbejder med henblik på at udvikle bedre metoder til at inddrage børns oplevelser og udsagn i behandlingen af disse sager.

6. Subsidiaritetsprincippet

Forslaget til rammeafgørelse ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forpligtelsen i rammeafgørelsens artikel 2, litra b), ii), til at kriminalisere inddragelse af et barn i seksuel adfærd i tilfælde, hvor der gives penge eller andre former for godtgørelser som modydelse for seksuelle tjenester, anses efter straffeloven som udgangspunkt alene for opfyldt i tilfælde, hvor barnet ernærer sig helt eller delvist ved prostitution, jf. straffelovens § 223 a.

På denne baggrund er det vurderingen, at en uændret vedtagelse af forslaget til rammeafgørelsens artikel 2 vil nødvendiggøre lovændringer.

For så vidt angår strafferammekravet i relation til den adfærd, der er nævnt i artikel 2, bemærkes det, at forhold, der alene vil kunne henføres under straffelovens § 220 (groft misbrug af tjenstlig eller økonomisk afhængighed) eller § 229, stk. 1, (mellemandsvirksomhed) straffes med fængsel indtil 3 år. Endvidere straffes forhold, der alene vil kunne henføres under straffelovens § 223 a (samleje med prostituerede under 18 år) eller straffelovens § 233 (opfordring eller indbydelse til utugt) med fængsel indtil henholdsvis 2 og 1 år. Det kan således ikke udelukkes, at kravet om en strafferamme på fængsel indtil 4 år principielt vil kræve lovændringer.

Tilsvarende gælder kravet om en strafferamme på fængsel indtil 8 år, når en række nærmere angivne skærpene omstændigheder foreligger. I det omfang forholdene ikke vil kunne henføres under straffelovens § 216, stk. 2 (voldtægt af særlig farlig karakter m.v.), § 222, stk. 2 (børn under 12 år, tvang eller fremsættelse af trusler) eller § 261, stk. 2 (frihedsberøvelse under skærpede omstændigheder), vil en gennemførelse af bestemmelserne i forslaget til rammeafgørelse principielt kræve lovændringer.

Forslaget til rammeafgørelse forpligter medlemslandene til at kriminalisere bl.a. produktion, udbredelse, transmission, salg, modtagelse og besiddelse af børnepornografi. Ved børnepornografi forstås ifølge definitionen i forslaget til rammeafgørelse pornografisk materiale, der visuelt afbilder et barn, der er involveret i seksuelt eksplicit adfærd. Ved udtrykket "et barn" forstås som ovenfor nævnt enhver person under 18 år, og udtrykket "seksuelt eksplicit adfærd" omfatter tillige "pirrende fremstilling af kønsorganer eller pubesområde." Udtrykket "børnepornografi" omfatter endvidere billeder af et barn, uanset om den afbildede situation er virkelig eller ej samt afbildninger af personer, der fremstår som børn.

Straffelovens § 235 er begrænset til fotografier, film og lignende, hvorimod f.eks. tegninger og computergenererede billeder, som ikke afbilder et virkeligt samleje eller anden kønslig omgængelse end samleje, falder uden for bestemmelsen. Fiktiv børnepornografi er således ikke strafbar efter dansk ret.

Forslaget til rammeafgørelse nødvendiggør således ændring af straffelovens § 235 på dette punkt.

Når bortses herfra må forpligtelsen til at kriminalisere forsætlig produktion, distribution, transmission, salg og udbredelse af børnepornografisk materiale som udgangspunkt anses for opfyldt ved straffelovens § 230 og § 235.

Imidlertid omfatter straffelovens § 230 alene optagelse af utugtige fotografier, film eller lignende, der sker med forsæt til at sælge eller på anden måde at udbrede materialet.

Endvidere omfatter hverken straffelovens § 230 eller § 235 den - der uden forudgående medvirken - *efter* optagelserne har fundet sted befatter sig med pornografisk materiale, hvor 15-18-årige medvirker (f.eks. ved at videresælge eller på anden måde videreudbrede sådant materiale eller at besidde materialet med forsæt hertil).

Straffelovens § 230 omfatter således alene optagelse af utugtige fotografier film eller lignende af personer under 18, der sker med forsæt til salg eller anden udbredelse af materialet, og straffelovens § 235 omfatter som udgangspunkt alene utugtige fotografier, film eller lignende af børn.

Efter forarbejderne til straffelovens § 235 omfatter udtrykket "børn" personer, hvis fysiske udviklingstrin svarer til aldersgruppen under 15 år. Der kan her lægges vægt på, om den pågældendes pubertet endnu ikke er eller kun lige synes at være begyndt. Dermed anvendes i dansk ret et fleksibelt alderskriterium, hvorefter strafbarheden afhænger af en vurdering af barnets fysiske udviklingstrin, således som det fremtræder på billedet. Dette indebærer, at personer mellem 15 og 18 år som udgangspunkt ikke anses for omfattet af straffelovens § 235 om børnepornografi.

Endvidere er det efter straffelovens § 235, stk. 2, om besiddelse af børnepornografi alene besiddelse af visse grovere former for børnepornografi, der er kriminaliseret. Besiddelse af fremstillinger af f.eks. "pirrende fremvisning af kønsorganer eller pubesområde" kan således ikke i sig selv anses for kriminaliseret ved straffelovens § 235, stk. 2.

Artikel 3 i forslaget til rammeafgørelse vil således ved en uændret vedtagelse nødvendiggøre lovændringer.

Forslaget til rammeafgørelse forpligter endvidere medlemslandene til som minimum at fastsætte en strafferamme på fængsel indtil 4 år - og når visse skærpende omstændigheder forligger fængsel indtil 8 år - for produktion, distribution, udbredelse, transmission og salg af børnepornografisk materiale.

Strafferammekravene i forslaget til rammeafgørelse for så vidt angår børnepornografi vil principielt kræve lovændringer, medmindre forholdene vil kunne henføres under straffelovens § 216 (voldtægt) eller § 222, jf. §§224-225 (samleje eller anden kønslig omgængelse end samleje med børn under 15 år) eventuelt efter reglerne om forsøg eller medvirken i straffelovens §§ 21 og 23.

Forslaget til rammeafgørelse forpligter endvidere medlemslandene til som minimum at sikre en strafferamme på fængsel indtil 1 år for modtagelse og besiddelse af børnepornografisk materiale.

Strafferammen for besiddelse af børnepornografisk materiale er efter straffelovens § 235, stk. 2, fængsel indtil 6 måneder, og forslaget til rammeafgørelse vil således også i denne sammenhæng nødvendiggøre lovændringer.

Forslaget til rammeafgørelse skønnes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg

Forslaget til rammeafgørelse er tillige med et grundnotat om sagen oversendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg henholdsvis den 17. maj 2001 og den 22. maj 2001.

Vedrørende: Rådets afgørelse om oprettelse af Eurojust

Nyt notat

1. Indledning.

På sit møde i Wien i december måned 1998 godkendte Det Europæiske Råd en handlingsplan udarbejdet af Rådet og Kommissionen med henblik på gennemførelse af Amsterdam-traktatens bestemmelser om et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Et af formålene med handlingsplanen er, at der gennem fælles handling inden for det politimæssige og strafferetlige samarbejde skal ske en intensiveret indsats for bl.a. at forebygge og bekæmpe organiseret kriminalitet, navnlig terrorisme, menneskehandel, overgreb mod børn, ulovlig våbenhandel, korruption samt svig.

Målet skal bl.a. nås gennem et tættere samarbejde mellem medlemslandenes politimyndigheder og de retlige myndigheder.

Igennem de seneste år er der opbygget et stadig mere intensiveret samarbejde mellem de nationale politimyndigheder, herunder Europol. Der er imidlertid ikke sket den samme udvikling i samarbejdet mellem medlemslandenes anklagemyndigheder.

Derfor har man i EU-regi drøftet etableringen af et mere formaliseret samarbejde mellem medlemslandenes anklagemyndigheder, og der er i den forbindelse præsenteret forskellige modeller for dette samarbejde.

I forbindelse med Det Europæiske Råds møde i Tampere den 15. - 16. oktober 1999 blev det fremtidige samarbejde mellem de nationale anklagemyndigheder konkretiseret, jf. pkt. 46 i konklusionerne fra mødet:

”For at styrke bekæmpelsen af grov organiseret kriminalitet har Det Europæiske Råd besluttet at oprette en enhed (Eurojust) bestående af nationale offentlige anklagere, retsbedsmænd eller polititjenestemænd med tilsvarende kompetence, der udstationeres af hver enkelt medlemsland i henhold til dennes retssystem. Eurojust skal have til opgave at lette den passende koordinering mellem medlemslandenes retsforfølgende myndigheder og støtte efterforskningen i kriminalsager vedrørende organiseret kriminalitet, især med udgangspunkt i Europols analyser, og Eurojust skal endvidere arbejde tæt sammen med det europæiske retlige netværk, specielt om forenkling af efterkommelse af retsanmodninger.”

På denne baggrund har Portugal, Frankrig, Sverige og Belgien fremsat et forslag om oprettelse af Eurojust og Tyskland har fremsat et forslag til oprettelse af en Eurojust-stab. Forslagene er under de foreløbige forhandlinger sammenskrevet til et udkast til Rådets afgørelse om oprettelse af Eurojust.

Forslaget om oprettelse af en midlertidig Eurojust-enhed, der blev fremsat samtidig med de to forslag om oprettelse af Eurojust, blev vedtaget af Rådet den 14. december 2000, og den midlertidige enhed påbegyndte sin virksomhed den 1. marts 2001.

Det forventes, at formandskabet på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 27. – 28. maj 2001 vil forelægge udkastet til Rådets afgørelse om oprettelse af Eurojust med henblik på at opnå politisk enighed om artiklerne 1 – 8. Endvidere forventes det, at formandskabet vil søge at opnå politisk enighed om finansieringen af Eurojust.

2. Indhold.

Udkastet til Rådets afgørelse om oprettelse af Eurojust, der er fremsat med hjemmel i artikel 31 og 34, stk. 2, litra c, i Traktaten om Den Europæiske Union, indeholder bl.a. bestemmelser om sammensætningen af Eurojust, Eurojusts kompetence, opgaver, organisation samt bestemmelser om databeskyttelse og finansiering.

Efter artikel 1 er formålet med afgørelsen at etablere en europæisk retlig koordinations enhed, der benævnes Eurojust.

Det fremgår af artikel 2, at Eurojust - under hensyn til forfatningsretlige regler, retlige traditioner og interne strukturer i medlemslandene - skal sammensættes af repræsentanter for de nationale anklagemyndigheder (*nationale medlemmer*). Medlemslandene kan udpege en suppleant for det nationale medlem.

Artikel 4 vedrører Eurojusts formål. Efter bestemmelsens stk. 1 har Eurojust tre formål, idet Eurojust som led i efterforskning og retsforfølgning af grov kriminalitet, herunder navnlig grov organiseret kriminalitet, der berører to eller flere medlemslande, skal:

- fremme og forbedre samordningen mellem medlemslandenes kompetente myndigheder
- forbedre samarbejdet mellem medlemslandenes kompetente myndigheder, navnlig ved at gøre det lettere at yde gensidig retshjælp i straffesager og efterkomme udleveringsbegæringer
- yde anden støtte til de kompetente myndigheder i medlemslandene med henblik på at gøre deres efterforskning og retsforfølgning mere effektiv.

Efter bestemmelsens stk. 2 kan Eurojust endvidere på anmodning af et medlemsland yde støtte til efterforskning og retsforfølgning vedrørende dette ene medlemsland og et tredjeland, og efter stk. 3 kan Eurojust efter anmodning enten fra et medlemsland eller Fællesskabet (Kommissionen) yde støtte til efterforskning og retsforfølgning vedrørende dette ene medlemsland og Fællesskabet.

I artikel 5, stk. 1, fastlægges Eurojusts kompetence, idet Eurojust for det første skal have kompetence på de områder, der er omfattet af Europols mandat, herunder de udvidelser der efterfølgende gennemføres af Europols mandat. I medfør af Europol-konventionens artikel 2, stk. 2, har Europol mandat til at beskæftige sig med bekæmpelse af ulovlig narkotikahandel, ulovlig handel med nukleare og radioaktive materialer, organiseret illegal indvandring (menneskesmugling), menneskehandel og ulovlig handel med stjålede køretøjer. Ved Rådets afgørelse af 3. december 1998 blev det endvidere pålagt Europol at beskæftige sig med strafbare handlinger, som er blevet begået, eller som det må antages vil blive begået i forbindelse med terroristiske aktiviteter, der er rettet mod personers liv og legeme, mod den personlige frihed eller mod ejendom. Desuden er Europols mandat ved Rådets afgørelse af 29. april 1999 blevet udvidet til at omfatte bekæmpelse af falskmøntneri og forfalskning af betalingsmidler. Endelig er Europols mandat ved Rådets afgørelse af 30. november 2000 blevet udvidet til at omfatte ulovlig hvidvaskning af penge generelt.

Udover de forbrydelser, der er omfattet af Europols mandat, skal Eurojusts kompetence omfatte datakriminalitet, svig og bestikkelse samt enhver strafbar handling, der skader EU's finansielle interesser, hvidvaskning af udbyttet fra strafbart forhold samt miljøkriminalitet. Endvidere omfatter Eurojusts kompetence andre former for lovovertrædelser, der er begået i forbindelse med de strafbare handlinger, der er nævnt i stk. 1.

Herudover kan Eurojust på anmodning fra en kompetent myndighed i et medlemsland, og hvis det er i overensstemmelse med Eurojusts formål, yde bistand til efterforskning og retsforfølgning af andre former for strafbare handlinger.

Efter artikel 6 kan Eurojust både udføre sine opgaver gennem et eller flere af de nationale medlemmer af Eurojust og gennem et kollegium bestående af alle de nationale medlemmer af Eurojust. Eurojust udfører sine opgaver gennem et kollegium, når et eller flere af de nationale medlemmer, der er berørt af en sag, anmoder herom. Endvidere udfører Eurojust sine opgaver som kollegium, hvis en sag vedrører efterforskning og retsforfølgning, som har implikationer på EU-plan, eller som vil kunne berøre andre medlemslande end dem, der er direkte involveret, samt hvis der er tale om et generelt spørgsmål om gennemførelsen af Eurojusts opgaver.

Eurojust skal altid ved udførelsen af sine opgaver, herunder i forbindelse med anmodninger til medlemslande, angive, om Eurojust handler gennem et eller flere nationale medlemmer eller som et kollegium.

Artikel 6a vedrører de Eurojust-opgaver, der udføres gennem nationale medlemmer, mens artikel 6b vedrører de Eurojust-opgaver, der udføres gennem kollegiet. Der er en række Eurojust-opgaver, som kan udføres af såvel et eller flere nationale medlemmer som kollegiet.

Efter artikel 6a og artikel 6b kan bl.a. følgende Eurojust-opgaver udføres gennem både de nationale medlemmer og kollegiet:

- Eurojust kan anmode et medlemsland om at iværksætte efterforskning eller retsforfølgning i konkrete sager.
- Eurojust kan anmode de berørte medlemslande om at foretage samordning af retsforfølgning og efterforskning
- Eurojust kan anmode de berørte medlemslande om at nedsætte et fælles efterforskningshold
- Eurojust kan anmode de berørte medlemslande om at videregive de oplysninger, der er nødvendige for, at Eurojust kan udføre sine opgaver.

Anmodninger fra Eurojust er i intet tilfælde bindende for medlemslandene.

Endvidere skal Eurojust sikre, at medlemslandenes kompetente myndigheder underrettes om efterforskning og retsforfølgning, som Eurojust har kendskab til, og som berører medlemslandene. Eurojust skal endvidere på anmodning fra medlemslandene bistå med samordning af efterforskning og retsforfølgning. Herudover skal Eurojust yde støtte til forbedring af samarbejdet mellem medlemslandenes kompetente myndigheder.

Hvis Eurojust handler som et kollegium, skal Eurojust efter artikel 6b tillige sikre, at medlemslandene modtager underretning om efterforskning og retsforfølgning, som Eurojust har kendskab til, og som har implikationer på EU-plan. Endvidere kan Eurojust som kollegium i visse tilfælde beslutte at yde logistisk støtte i forbindelse med efterforskning og retsforfølgning af lovovertrædelser. Denne støtte omfatter bl.a. hjælp til oversættelse og tilrettelæggelse af koordineringsmøder.

Efter artikel 6c skal de kompetente myndigheder i medlemslandene underrette Eurojust, hvis man beslutter ikke at imødekomme en anmodning fra kollegiet. De kompetente myndigheder skal endvidere som udgangspunkt underrette Eurojust om begrundelsen for beslutningen, med mindre dette vil være til skade for væsentlige nationale interesser eller bringe verserende efterforskning eller personers sikkerhed i fare.

Ifølge artikel 7 er de nationale medlemmer af Eurojust undergivet national ret i det medlemsland, der har udpeget dem. Varigheden af det nationale medlems embedsperiode fastsættes af medlemslandene. Udveksling af oplysninger mellem medlemslandene og Eurojust skal ske gennem det nationale medlem af Eurojust. Hvert medlemsland fastsætter selv karakteren og omfanget af de beføjelser, som tilkommer det nationale medlem. Medlemslandene fastsætter endvidere det nationale medlems ret til at handle i forhold til udenlandske judicielle myndigheder. De øvrige medlemslande skal acceptere og anerkende disse beføjelser. Det nationale medlem skal i overensstemmelse med reglerne i national ret have adgang til oplysninger, herunder registeroplysninger i det land, der har udpeget medlemmet. Et medlemslands nationale medlem kan kontakte sit medlemslands kompetente myndigheder direkte i overensstemmelse med reglerne i national ret.

Artikel 7a vedrører Eurojusts kollegium. Efter bestemmelsen består kollegiet af samtlige nationale medlemmer, der hver har én stemme. Kollegiet fremlægger forslag til Eurojusts forretningsorden, der godkendes af Rådet. Kollegiet vedtager forslaget til forretningsorden med enstemmighed, mens kollegiet træffer afgørelser med to tredjedeles flertal, når kollegiet i henhold til artikel 6b fremsætter anmodninger til berørte medlemslande. Kollegiets øvrige afgørelser træffes i overensstemmelse med de bestemmelser, der er fastsat i forretningsordenen.

Efter artikel 8 kan hvert medlemsland udpege en eller flere nationale Eurojust-korrespondenter, som arbejder i det medlemsland, der har udpeget den eller de nationale korrespondenter. De nationale korrespondenter kan samtidig være kontaktpunkt i det europæiske retlige netværk. Medlemslandene fastlægger selv de nationale korrespondenters opgaver.

Efter artikel 9 kan medlemslandene og Europol udveksle oplysninger med Eurojust, hvis disse oplysninger har betydning for Eurojusts arbejde. Eurojust kan tilsvarende anmode medlemslandene og Europol om oplysninger. De nationale medlemmer af Eurojust kan udveksle oplysninger på samme måde og på samme vilkår som deres respektive landes judicielle myndigheder.

Artikel 9a vedrører udveksling af oplysninger med internationale organisationer og tredjelande. Efter bestemmelsen kan Eurojust udveksle oplysninger, der er hensigtsmæssige for udførelsen af Eurojusts opgaver, med f.eks. Europol og Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF), andre internationale organisationer og tredjelande. Det nationale medlem fra det medlemsland, der har videregivet oplysningerne til Eurojust, skal give sit samtykke til videregivelsen af oplysninger, inden der foretages udveksling med internationale organisationer og tredjelande. For så vidt angår personoplysninger kan der alene ske udveksling af oplysninger, hvis der er indgået en aftale mellem Eurojust og den pågældende organisation eller det pågældende tredjeland. Rådet skal godkende sådanne aftaler, inden aftalen træder i kraft.

Artikel 10 – 15 b vedrører behandling og beskyttelse af personoplysninger.

I henhold til artikel 10 kan Eurojust, hvis det er nødvendigt for at opfylde Eurojusts formål i artikel 4 og inden for Eurojusts kompetence i artikel 5 og for at udføre sine opgaver efter artikel 6 – 6b behandle personoplysninger med eller uden brug af elektronisk databehandling.

Eurojust skal træffe de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at beskyttelsesniveauet for personoplysninger mindst svarer til det, som kræves i henhold til Europarådets konvention af 28. januar 1981 om beskyttelse af det enkelte menneske i forbindelse med elektronisk databehandling af personoplysninger.

De personoplysninger, som Eurojust behandler, skal være relevante og tilstrækkelige og må ikke opfatte mere, end hvad der kræves til opfyldelse af de formål, hvortil de behandles. Personoplysningerne skal endvidere behandles rimeligt og lovligt. Endelig skal de personoplysninger, der videregives til Eurojust fra de kompetente nationale myndigheder, være nøjagtige og ajourførte.

Eurojust udarbejder i overensstemmelse med bestemmelserne i Rådets afgørelse om oprettelse af Eurojust en efterforskningsfortegnelse, jf. nedenfor vedrørende artikel 10b, og Eurojust kan oprette midlertidige analysedatabaser med personoplysninger.

Artikel 10a vedrører restriktioner for Eurojusts behandling af personoplysninger. Bestemmelsen fastlægger, hvilke typer personoplysninger, som Eurojust må behandle ved hjælp af elektronisk databehandling. For så vidt angår personer, der er genstand for en strafferetlig efterforskning eller strafferetlig forfølgning vedrørende de lovovertrædelser, der er nævnt i artikel 5, må Eurojust behandle oplysninger vedrørende navn, fødselsdato, nationalitet, køn, bopæl, CPR-nummer, pasoplysninger, kørekortoplysninger, bankkonti samt en beskrivelse af de formodede lovovertrædelser.

For så vidt angår vidner eller ofre må Eurojust behandle oplysninger vedrørende navn, fødselsdato, nationalitet, køn, bopæl samt en beskrivelse af de formodede lovovertrædelser, som den pågældende enten har været vidne til eller offer for.

Eurojust kan i undtagelsestilfælde i et begrænset tidsrum behandle andre personoplysninger, når disse oplysninger er af umiddelbar betydning for og indgår i den løbende efterforskning i en sag, som Eurojust koordinerer, og behandlingen af disse oplysninger er i overensstemmelse med artikel 10.

Den databeskyttelsesansvarlige i Eurojust underrettes straks, hvis Eurojust behandler andre personoplysninger. Hvis sådanne personoplysninger vedrører vidner eller ofre, skal beslutningen om at behandle disse oplysninger træffes af mindst to nationale medlemmer af Eurojust i fællesskab.

Elektronisk eller manuel behandling af personlige oplysninger om racemæssig eller etnisk baggrund, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning, fagforeningsmæssige tilhørsforhold, helbredsmæssige og seksuelle forhold er kun tilladt for Eurojust, hvis sådanne oplysninger er nødvendige for den relevante nationale efterforskning og for koordineringen i Eurojust. Hvis sådanne oplysninger vedrørende vidner eller ofre behandles af Eurojust, skal beslutningen om behandlingen træffes af kollegiet. Den databeskyttelsesansvarlige i Eurojust skal underrettes straks, hvis der finder behandling af sådanne oplysninger sted. Disse særligt følsomme personoplysninger må ikke indgå i den efterforskningsfortegnelse, som Eurojust opretter, jf. artikel 10 og artikel 10b nedenfor.

Efter artikel 10b fører Eurojust i overensstemmelse med sit formål en elektronisk fortegnelse over efterforskninger. Fortegnelsen skal støtte forvaltningen og samordningen af den efterforskning og retsforfølgning, der gennemføres med bistand af Eurojust, lette adgangen til oplysninger om verserende efterforskning og lette overvågningen af, at behandlingen af personoplysninger er lovlig og i overensstemmelse med reglerne i Rådets afgørelse om oprettelse af Eurojust. Fortegnelsen skal indeholde henvisninger til midlertidige analysedatabaser, der behandles inden for rammerne af Eurojust.

Artikel 10c indebærer, at Eurojust udpeger en af sine ansatte til at være særlig databeskyttelsesansvarlig. Den databeskyttelsesansvarlige er uafhængig og må ikke være underlagt instrukser fra andre personer, herunder de nationale medlemmer af Eurojust. Den databeskyttelsesansvarlige har til opgave at sikre, at behandlingen af personoplysninger er lovlig og i overensstemmelse med reglerne i rådsafgørelsen.

Efter artikel 11 har enhver ret til at få adgang til personoplysninger om den pågældende selv (egenaces). En anmodning om egenaces fremsættes til Eurojust, der efter lovgivningen i det land, der har videregivet oplysningerne til Eurojust, eller efter de regler, der finder anvendelse i den internationale organisation, der har videregivet oplysningerne, afgør om anmodningen skal imødekommes. Retten til egenaces kan altid nægtes, hvis adgangen kan bringe Eurojusts aktiviteter i fare, hvis adgangen kan skade en national efterforskning, der gennemføres med bistand fra Eurojust, og hvis nogen af de medlemslande, der har videregivet oplysningerne, efter national ret i det pågældende land finder, at anmodningen ikke bør imødekommes.

Eurojust underretter den person, der har anmodet om egenaces, hvis egenaces nægtes, eller hvis Eurojust ikke behandler oplysninger om den pågældende. Underretningen gives, uden at Eurojust tilkendegiver, om den pågældende er registreret.

Forinden Eurojust træffer afgørelse, høres de kompetente nationale myndigheder.

Afgørelsen kan i givet fald indbringes for den fælles kontrolinstans, der nedsættes i medfør af artikel 15a.

Artikel 12 vedrører ændring, rettelse og sletning af personoplysninger. Enhver registreret person har ret til at anmode Eurojust om at rette, blokere eller slette oplysninger om den pågældende, som er urigtige eller ufuldstændige, eller hvis registrering eller opbevaring er i strid med bestemmelserne i afgørelsen. Hvis den pågældende ikke er tilfreds med den foretagne rettelse m.v., kan sagen indbringes for den fælles kontrolinstans.

Eurojust skal endvidere på anmodning fra et medlemslands kompetente myndigheder, de nationale medlemmer eller de nationale korrespondenter ændre, rette eller slette personoplysninger, der er videregivet til Eurojust, og som Eurojust behandler.

Ifølge artikel 13 er medarbejderne hos Eurojust, de nationale medlemmer samt de nationale korrespondenter pålagt tavshedspligt i forhold til oplysninger, der er behandlet af Eurojust. Tavshedspligten omfatter tillige alle personer og alle organer, der samarbejder med Eurojust.

Efter artikel 14 må Eurojust ikke opbevare elektronisk behandlede oplysninger længere, end det er nødvendigt for gennemførelsen af Eurojusts formål. De personoplysninger, som behandles i Eurojusts databaser, kan ikke opbevares længere end

- datoen for udløbet af forældelsesfristen for påtalen i det medlemsland, hvor fristen er længst
- den dato, på hvilken retsafgørelsen i den sidste af de medlemslande, der er berørt af den efterforskning og retsforfølgning, som Eurojust har samordnet, har fået retskraft
- den dato, på hvilken Eurojust og de berørte medlemslande har konstateret eller i fællesskab besluttet, at det ikke længere er nødvendigt, at efterforskningen og retsforfølgningen samordnes af Eurojust

Personoplysninger, der behandles og opbevares af Eurojust, skal i alle tilfælde kontrolleres hvert tredje år efter udløbet af ovennævnte frister eller tre år efter indlæggelsen, hvis ingen af de ovennævnte frister er indtrådt.

Artikel 15 vedrører datasikkerhed og indebærer, at Eurojust skal beskytte personoplysninger mod hændelig eller ulovlig tilintetgørelse, hændeligt tab eller ubeføjet udbredelse, ændring og adgang eller enhver form for uautoriseret behandling. Dette gælder endvidere medlemslandene i de tilfælde, hvor Eurojust videregiver personoplysninger til medlemslandene. Der fastsættes nærmere bestemmelser om databeskyttelse i forretningsordenen for Eurojust.

Efter artikel 15a kontrolleres Eurojusts behandling af personoplysninger af en fælles kontrolinstans. Kontrolinstansen har fuld adgang til alle registre, og Eurojust giver kontrolinstansen alle de oplysninger, som kontrolinstansen anmoder om. Kontrolinstansen skal som nævnt oven for behandle klagesager, hvor Eurojust har truffet afgørelse.

Ifølge artikel 15b er Eurojust i overensstemmelse med den nationale lovgivning i det land, hvor Eurojust har hjemsted, ansvarlig for enhver skade, der tilføjes en person, og som er forårsaget af uautoriseret eller ukorrekt behandling af oplysninger, der skyldes Eurojust. Enhvert medlemsland er i henhold til national lovgivning ansvarlig for enhver skade, der tilføjes en person, og som er forårsaget af uautoriseret eller ukorrekt behandling af oplysninger, som skyldes medlemslandet, og som er blevet videregivet til Eurojust.

Efter artikel 16 skal Eurojust etablere et tæt samarbejde med Europol. Elementerne i dette samarbejde fastlægges i en aftale, der godkendes af Rådet. Eurojust skal endvidere etablere et tæt samarbejde med det europæiske retlige netværk, idet bl.a. de nationale medlemmer af Eurojust kan deltage i møderne i det europæiske retlige netværk. Kommissionen tilknyttes fuldt ud i Eurojusts arbejde i henhold til TEU artikel 36, stk. 2. Endvidere kan Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) bidrage til Eurojusts arbejde i forbindelse med sager om beskyttelse af Fællesskabets økonomiske interesser. Endelig kan Eurojust med Rådets godkendelse indgå samarbejdsaftaler med tredjelande.

Artikel 17 – 22 omhandler Eurojusts organisation, finansiering, underretning af Rådet og Europa-Parlamentet samt en række praktiske forhold.

Efter artikel 18 er kollegiet ansvarlig for Eurojusts organisation og funktion. Kollegiet vælger en formand, og hvis det skønnes nødvendigt en eller to næstformænd. Resultatet af valget forelægges Rådet til godkendelse.

Ifølge artikel 20 forelægger formanden hvert år på kollegiets vegne Rådet en skriftlig redegørelse for forvaltningen af Eurojust og Eurojusts virksomhed. Formandskabet sender én gang om året en særlig rapport til Europa-Parlamentet om Eurojusts arbejde.

I henhold til artikel 21 skal de nationale medlemmer aflønnes af de enkelte medlemslande, mens de øvrige udgifter finansieres over Fællesskabets budget. Artikel 21a – artikel 21d vedrører budgetspørgsmål og budgetprocedure.

3. Europa-Parlamentet.

Forslaget fremsat af Portugal, Frankrig, Sverige og Belgien om oprettelse af Eurojust er forelagt for Europa-Parlamentet, der den 17. maj 2001 har godkendt forslaget med en række ændringsforslag.

4. Høring.

Forslagene tillige med et grundnotat herom har været sendt i høring hos:

Rigsadvokaten, Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Datatilsynet, Erhvervsministeriet, Økonomiministeriet, Finansministeriet, Indenrigsministeriet, Skatteministeriet, Statsministeriet, Sundhedsministeriet, Udenrigsministeriet, Advokatrådet, Landsforeningen af Beskikkede Advokater, Amnesty International, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Foreningen af Politimestre i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Landsforeningen HK Politiet, Politiforbundet i Danmark og Dansk Told- og Skatteforbund.

Justitsministeriet har bl.a. modtaget høringssvar fra Rigsadvokaten, Politidirektøren i København, Datatilsynet, Landsforeningen af Beskikkede Advokater, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Politifuldmægtigforeningen og Politiforbundet i Danmark.

Det bemærkes, at visse høringssvar ikke længere er aktuelle, da forslagene om oprettelse af Eurojust i forbindelse med de efterfølgende forhandlinger har undergået store ændringer i forhold til de forslag, der blev sendt i høring. I det følgende vil der ikke blive redegjort for de dele af høringssvarene, som ikke længere anses for aktuelle.

Foreningen af Politimestre i Danmark, Dommerfuldmægtigforeningen og Advokatrådet har svaret, at de ikke har bemærkninger til forslagene.

Den Danske Dommerforeningen har svaret, at foreningen ikke finder at burde udtale sig om forslaget.

Rigsadvokaten tilslutter sig, at der oprettes en permanent Eurojust-enhed, men at det må anses for væsentligt, at det nøje overvejes, hvilke beføjelser der tillægges henholdsvis enheden som

sådan og de nationale repræsentanter i enheden. Rigsadvokaten finder således ikke, at den danske repræsentant bør tillægges operative anklagerbeføjelser.

Politidirektøren i København finder, at forslagene skønnes at kunne styrke samarbejdet mellem medlemslandenes retsforfølgende myndigheder.

Politifuldmægtigforeningen anser etableringen af Eurojust som endnu et meget vigtigt skridt på vejen i EU-landenes fælles bestræbelser på bekæmpelse af den grænseoverskridende kriminalitet. Foreningen går ud fra, at Justitsministeriet ikke overfører kompetence fra den nuværende anklagemyndighed til de nationale medlemmer af Eurojust. Hvis Justitsministeriet finder, at der bør udpeges en eller flere nationale korrespondenter, bemærker foreningen, at disse bør udpeges blandt de af foreningens medlemmer, der er ansat i politiet, idet det er denne gruppe af foreningens medlemmer, som har den daglige tætte kontakt med efterforskningen, ligesom det er denne gruppe medlemmer, som bl.a. gennem udfærdigelse af diverse retsanmodninger muliggør tværnationale efterforskningsskridt. Foreningen kan forestille sig, at der udpeges 2 - 3 nationale korrespondenter, fordelt jævnt over landet, som tillige samtidigt kunne være udpeget som kontaktpunkter i det europæiske retlige netværk.

Politifuldmægtigforeningen bemærker endelig, at foreningen er af den opfattelse, at den nationale repræsentant i Eurojust bør søges rekrutteret fra samme personkreds som de nationale korrespondenter.

Datatilsynet finder, at det tyske forslag om oprettelse af en Eurojust-stab ikke forekommer særlig gennemarbejdet. Der mangler efter tilsynets opfattelse bl.a. bestemmelser om, hvilke former for oplysninger der kan udveksles inden for Eurojust, hvem der har adgang til disse oplysninger, hvordan det sikres, at oplysninger, der f.eks. er behæftet med fejl, ændres, rettes eller slettes, hvilke frister for opbevaring af oplysninger der gælder, samt hvilke øvrige databeskyttelsesregler der finder anvendelse, herunder hvem der skal føre tilsyn med Eurojust.

Datatilsynet anfører for så vidt angår forslaget fra Portugal, Frankrig, Sverige og Belgien om oprettelse af Eurojust, at dette forslag klart er at foretrække som grundlag for de videre drøftelser, om end forslaget på visse punkter er utilstrækkeligt. Efter Datatilsynets opfattelse mangler der således bestemmelser, som regulerer tilsynet med databehandlingen i Eurojust. Der bør derfor i forslaget indarbejdes nærmere bestemmelser vedrørende nationale tilsynsmyndigheder, en fælles tilsynsmyndighed samt de pågældende myndigheders og organers opgaver i relation til Eurojust.

For så vidt angår artikel 15 anfører Datatilsynet, at denne bestemmelse om datasikkerhed bør præciseres, således at det f.eks. fremgår, at der skal etableres totallogning, benyttelsesstatistik, registrering af uautoriserede adgangsforsøg og stikprøvevis kontrol af forespørgsler m.v.

Politiforbundet i Danmark støtter etableringen af Eurojust.

Det Danske Center for Menneskerettigheder anfører for så vidt angår forslaget fra Portugal, Frankrig, Sverige og Belgien om oprettelse af Eurojust bl.a., at Eurojust og de enkelte medlemsstater efter artikel 15, stk. 2, (nu artikel 10, stk. 2) i forslaget skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre et niveau for beskyttelse af personoplysninger, der mindst svarer til det niveau, der følger af anvendelsen af principperne i Europarådets konvention af 28. januar 1981. Et grundlæggende princip for beskyttelsen af personoplysninger i Europarådets konvention er, at individet skal have adgang til indsigt i egne registrerede data og adgang til at få rettet eller slettet sådanne data, hvis de er registreret uretmæssigt, jf. konventionens artikel 8 (b) og (c). Der kan gøres undtagelse herfra, hvis det sker ved lov og er nødvendigt i et demokratisk samfund bl.a. for at bekæmpe kriminalitet, jf. artikel 9, stk. 2 (a). Efter centerets opfattelse fremgår det ikke klart, om Eurojusts behandling af personoplysninger generelt er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i Europarådskonventionens artikel 9, stk. 2 (a), eller om individets adgang til indsigt i egne data er beskyttet ved den indsigt, som gælder i forhold til en medlemsstats kompetente myndigheder m.v. Centeret finder derfor, at en præcisering af dette spørgsmål er ønskelig.

Landsforeningen af Beskikkede Advokater anfører bl.a., at der uanset fordelene ved et tættere samarbejde mellem medlemslandenes anklagemyndigheder også er betænkeligheder forbundet med at lade et centralt organ få beføjelser til at iværksætte efterforskning eller retsforfølgning og at forenkle gennemførelsen af anmodninger om gensidig retshjælp.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Forslaget ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Det foreliggende udkast til Rådets afgørelse om oprettelse af Eurojust skønnes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser. For så vidt angår efterforskning og strafforfølgning indebærer udkastet, at Eurojust alene skal have til opgave at bistå medlemslandene, ligesom Eurojust ikke

kan rette bindende anmodninger til medlemslandene som led i efterforskningen og retsforfølgningen i straffesager. Endelig vil det enkelte medlemsland i overensstemmelse med national lovgivning skulle definere de nationale repræsentanternes beføjelser. Medlemslandene vil således ikke være forpligtet til at tillægge de nationale medlemmer kompetence for så vidt angår efterforskning og strafforfølgning.

Med hensyn til videregivelse af oplysninger til Eurojust vil dette skulle ske i overensstemmelse med national ret.

For så vidt angår de statsfinansielle konsekvenser bemærkes, at Eurojust efter udkastet skal være fællesskabsfinansieret, idet de nationale repræsentanter dog skal aflønnes af de enkelte medlemslande. Derudover vurderes forslagene ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Gennemførelsen af konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere den 15. – 16. oktober 1999, herunder de dele af konklusionerne, der vedrører oprettelse af Eurojust, har været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg til orientering forud for rådsmøderne (retlige og indre anliggender) den 29. oktober og den 2. december 1999. Aktuelle notater blev oversendt til udvalgene henholdsvis den 20. oktober og 18. november 1999.

Herudover har forslaget om oprettelse af en midlertidig Eurojust-enhed været forelagt for udvalgene til orientering forud for rådsmøderne (retlige og indre anliggender) den 28. september og 30. november – 1. december 2000. Aktuelle notater blev oversendt til udvalgene henholdsvis den 14. september og den 16. november 2000.

Forslagene om oprettelse af Eurojust og den midlertidige Eurojust-enhed er den 22. september 2000 oversendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg tillige med et grundnotat om forslagene.

Vedrørende: Rådets resolution om det civile samfunds inddragelse i eftersøgningen af forsvundne børn og bekæmpelse af seksuel udnyttelse af børn.

Nyt notat.

1. Baggrund.

Rådet vedtog den 24. februar 1997 en fælles aktion om bekæmpelse af menneskehandel og seksuel udnyttelse af børn.

Rådet vedtog endvidere den 29. maj 2000 en afgørelse om bekæmpelse af børnepornografi på Internettet.

I en meddelelse af 21. december 2000 til Rådet og Europa-Parlamentet er Kommissionen desuden fremkommet med to forslag til rammeafgørelser om henholdsvis bekæmpelse af menneskehandel og bekæmpelse af seksuel udnyttelse af børn samt børnepornografi (KOM(2000)854 endelig).

Formålet med de to udkast til rammeafgørelser er bl.a. på baggrund af konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Tampere den 15.- 16. oktober 1999 og Det Europæiske Råd i Santa Maria de Feira den 19.- 20. juni 2000 at sikre, at der sker en tilnærmelse af medlemslandenes lovgivning for så vidt angår bekæmpelse af menneskehandel og seksuel udnyttelse af børn samt børnepornografi.

Under henvisning hertil og på baggrund af en spørgeskemaundersøgelse blandt medlemslandene har det belgiske formandskab fremlagt et forslag til resolution om det civile samfunds inddragelse i eftersøgning af forsvundne børn og bekæmpelse af seksuel udnyttelse af børn.

Resolutionen forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 27. – 28. september 2001 med henblik på vedtagelse.

2. Indhold.

I udkastet til Rådets resolution opfordres medlemsstaterne til at fremme samarbejdet mellem nationale myndigheder og det civile samfund i forbindelse med eftersøgning af forsvundne børn og bekæmpelse af seksuel udnyttelse af børn.

Medlemsstaterne opfordres endvidere til at undersøge muligheden for, at der oprettes en telefonlinje i tilknytning til en organisation i det civile samfund med henblik på indsamling af oplysninger om forsvundne børn og seksuel udnyttelse af børn.

Det fremgår af udkastet, at samarbejdet med det civile samfund om eftersøgning af forsvundne børn og bekæmpelse af seksuel udnyttelse af børn ikke berører de nationale retshåndhævende myndigheders opgaver.

Medlemsstaterne opfordres endvidere til at undersøge muligheden for at etablere en ordning for udveksling af oplysninger i overensstemmelse med national ret vedrørende forsvundne børn og seksuel udnyttelse af børn.

Endelig opfordres Kommissionen til på et senere tidspunkt at undersøge behovet for yderligere foranstaltninger med henblik på Rådets stillingtagen hertil.

3. Europa-Parlamentet.

Udkastet har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der har ikke været foretaget høring i anledning af udkastet.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Udkastet til resolution om det civile samfunds inddragelse i eftersøgning af forsvundne børn og bekæmpelse af seksuel udnyttelse af børn ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Udkastet ses ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Vedrørende: Samarbejde om opretholdelse af offentlig orden og sikkerhed i forbindelse med større internationale begivenheder.

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

1. Baggrund.

På baggrund af de voldsomme uroligheder i forbindelse med Det Europæiske Råds møde i Göteborg den 15. - 16. juni 2001 er der blandt EU-landene indledt overvejelser om, hvorledes man kan søge at forhindre tilsvarende uroligheder i forbindelse med fremtidige møder i Det Europæiske Råd eller andre lignende arrangementer i medlemslandene.

Medlemslandene samarbejder allerede i dag om opretholdelsen af offentlig orden og sikkerhed i forbindelse med større internationale arrangementer.

Ved Rådets fælles aktion af 26. maj 1997 vedrørende samarbejde om offentlig orden og sikkerhed er der således fastsat bestemmelser om medlemslandenes samarbejde i forbindelse med større arrangementer.

Det følger bl.a. af den fælles aktion, at medlemslandene underretter hinanden, når grupper af en vis størrelse, som vil kunne udgøre en trussel mod den offentlige orden og sikkerhed, agter at begive sig ind på andre medlemslandes område. Underretningen skal gives så tidligt som muligt, og den skal indeholde udførlige oplysninger om bl.a. den pågældende gruppes generelle sammensætning, rejserute, opholdssteder og transportmidler. Videregivelsen af oplysninger sker i overensstemmelse med national ret.

Det følger desuden af den fælles aktion, at medlemslandene i forbindelse med større internationale arrangementer midlertidigt kan udsende forbindelsesofficerer til andre medlemslande, der anmoder herom. Forbindelsesofficererne har en rådgivende og assisterende funktion, idet de ikke udøver myndighedsbeføjelser og i øvrigt er ubevæbnede. Udsendelse af forbindelsesofficerer kan ligeledes ske i henhold til Schengen-konventionens artikel 47.

Også andre dele af det politimæssige og strafferetlige samarbejde, herunder f.eks. reglerne om gensidig retshjælp i straffesager og overførelse af retsforfølgning, vil efter omstændighederne kunne finde anvendelse i forbindelse med strafbare forhold, som begås under uroligheder i forbindelse med større internationale arrangementer.

Hertil kommer, at der i forholdet mellem Schengen-landene er mulighed for at i et begrænset tidsrum at iværksætte personkontrol ved de indre grænser, når den offentlige orden kræver det, jf. herved Schengen-konventionens artikel 2, stk. 2, som efter omstændighederne vil kunne bringes i anvendelse i forbindelse med større internationale arrangementer. Afvisning af udlændinge som led i den midlertidige grænsekontrol sker i givet fald i overensstemmelse med national lovgivning.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 13. juli 2001 *drøftede* Rådet urolighederne i forbindelse med Det Europæiske Råds møde i Göteborg den 15. – 16. juni 2001. Endvidere *drøftede* Rådet, hvordan man sikrer et tættere politimæssigt og strafferetligt samarbejde, herunder en effektiv udveksling af oplysninger mellem medlemslandene, med henblik på at søge at undgå tilsvarende uroligheder i forbindelse med fremtidige møder i Det Europæiske Råd eller andre lignende arrangementer.

På rådsmødet den 13. juli 2001 *vedtog* Rådet en række konklusioner vedrørende samarbejdet om opretholdelse af offentlig orden og sikkerhed i forbindelse med større internationale begivenheder.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 27. – 28. september 2001 *forventes* Rådet at *drøfte gennemførelsen af konklusionerne, som blev vedtaget på rådsmødet den 13. juli 2001, ligesom Rådet forventes at blive orienteret om urolighederne i forbindelse med G8-topmødet i Genova den 20. – 22. juli 2001.*

2. Indhold.

I konklusionerne, som blev vedtaget på rådsmødet den 13. juli 2001, tager Rådet afstand fra voldsomme uroligheder i forbindelse med større internationale begivenheder, idet Rådet samtidig understreger ytrings- og forsamlingsfrihedens betydning.

Rådskonklusionerne omtaler endvidere vigtigheden af en grundig og omfattende planlægning af den operative politiindsats i forbindelse med møder i Det Europæiske Råd og lignende arrangementer og betydningen af, at politiet inddrages tæt i forberedelsen af sådanne arrangementer, hvor hensynet til opretholdelse af offentlig orden og sikkerhed må indgå med betydelig vægt.

Rådskonklusionerne fremhæver desuden, at opretholdelsen af offentlig orden og sikkerhed ved større internationale begivenheder i medlemslandene er et fælles ansvar, som forudsætter et effektivt samarbejde om politimæssige og strafferetlige foranstaltninger samt om grænsekontrol,

herunder ved øget brug af forbindelsesofficerer, fælles uddannelsesinitiativer og erfaringsudveksling.

Rådkonklusionerne understreger samtidig vigtigheden af en fortsat og udvidet dialog med relevante bevægelser og organisationer m.v. om opretholdelsen af offentlig orden og sikkerhed i forbindelse med større internationale begivenheder med respekt af ytrings- og forsamlingsfriheden.

3. Europa-Parlamentet.

Sagen har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i sagen.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Rådkonklusionerne og gennemførelsen heraf ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Sagen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Sagen blev forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg forud for det ekstraordinære rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 13. juli 2001. Et aktuelt notat om sagen blev oversendt den 29. juni 2001.

En redegørelse for rådsmødet den 13. juli 2001 tillige med kopi af konklusionerne, som blev vedtaget på rådsmødet, blev oversendt til Folketingets Retsudvalg den 30. juli 2001 og til Folketingets Europaudvalg den 1. august 2001.

Vedrørende: Revision af Europol-konventionen.

Nyt notat.

1. Baggrund.

Den 26. juli 1995 blev konventionen af 26. juli 1995 om oprettelse af en europæisk politienhed (Europol-konventionen) vedtaget af Rådet og undertegnet af medlemslandene.

Konventionen, der er gennemført i dansk ret ved lov nr. 415 af 10. juni 1997, trådte i kraft den 1. oktober 1998, og Europol påbegyndte herefter sit virke den 1. juli 1999.

Efter artikel 30, stk. 2, i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU) skal Rådet – inden 5 år efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden – fremme samarbejdet via Europol inden for en række forskellige områder.

Handlingsplanen for, hvorledes Amsterdam-traktatens bestemmelser om indførelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed bedst kan gennemføres, som blev godkendt på Det Europæiske Råds møde i Wien den 11. – 12. december 1998, opregner en række konkrete initiativer, der enten bør iværksættes eller overvejes nærmere med henblik på gennemførelse af Traktaten om Den Europæiske Unions artikel 30, stk. 2.

Handlingsplanens pkt. 43 fastslår således, at der inden 2 år efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden skal udarbejdes et passende juridisk instrument, der udvider Europolis beføjelser til at omfatte de aktiviteter, der er omhandlet i TEU artikel 30, stk. 2.

I konklusionerne fra Det Europæiske Rådsmøde i Tammerfors den 15. – 16. oktober 1999 er det endvidere fremhævet (pkt. 45), at Europol spiller en central rolle i samarbejdet mellem medlemsstaternes myndigheder om efterforskning af grænseoverskridende kriminalitet ved at understøtte forebyggelse, analyse og efterforskning af kriminalitet på EU-plan. Det Europæiske Råd opfordrede således Rådet til at give Europol den nødvendige støtte og de nødvendige ressourcer.

Rådet har på den baggrund vedtaget en henstilling af 28. september 2000 vedrørende anmodninger fra Europol om at indlede efterforskning i specifikke tilfælde samt en henstilling af 30. november 2000 vedrørende Europolis støttefunktion for fælles efterforskningshold oprettet af medlemsstaterne.

Spørgsmålet om en eventuel revision af Europol-konventionen i lyset af bl.a. TEU artikel 30, stk. 2, har været drøftet på ekspertniveau, og der er på grundlag af disse drøftelser udarbejdet en

oversigt over spørgsmål, som bør overvejes i forbindelse med en revision af Europol-konventionen.

Oversigten forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 27. – 28. september 2001 med henblik på Rådets godkendelse af, at oversigten danner grundlag for iværksættelse af forhandlinger på ekspertniveau om en revision af Europol-konventionen.

2. Indhold.

Oversigten over spørgsmål, som bør overvejes i forbindelse med en revision af Europol-konventionen, er ikke udtømmende og tjener kun som en vejledende oversigt. Oversigten indebærer således ikke en stillingtagen til, om – og i givet fald på hvilke områder - der skal ske en revision af Europol-konventionen på baggrund af en nærmere gennemgang af de spørgsmål, der er nævnt i oversigten.

Oversigten indeholder 19 emner, der kan medføre ændringer af Europol-konventionen.

Visse emner er en opfølgning på Amsterdam-traktaten og Tammerfors-konklusionerne, herunder spørgsmålet om fælles efterforskningshold og Europols mulighed for at anmode om medlemsstaterne om at indlede efterforskninger.

En anden emnekreds vedrører den operative funktion af analysedatabaserne, informationssystemer og et eventuelt fremtidigt samarbejde med Eurojust.

Endelig er spørgsmålet rejst, om der er behov for ændrede former for kontrol med Europol, samt hvilken rolle lederne af de nationale enheder bør have.

3. Europa-Parlamentet.

Oversigten har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning af oversigten over spørgsmål, som bør overvejes i forbindelse med en revision af Europol-konventionen.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Oversigten ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Oversigten har ikke i sig selv lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Vedrørende: Rådets afgørelse om udvidelse af Europols mandat.

Nyt notat.

1. Baggrund.

I medfør af Europol-konventionens artikel 2, stk. 2, har Europol mandat til at beskæftige sig med bekæmpelse af ulovlig narkotikahandel, ulovlig handel med nukleare og radioaktive materialer, organiseret illegal indvandring (menneskesmugling), menneskehandel og ulovlig handel med stjalne køretøjer.

Som forudset i Europol-konventionens artikel 2, stk. 2, er det desuden ved Rådets afgørelse af 3. december 1998 blevet pålagt Europol at beskæftige sig med strafbare handlinger, som er blevet begået, eller som det må antages vil blive begået i forbindelse med terroristiske aktiviteter, der er rettet mod personers liv og legeme, mod den personlige frihed eller mod ejendom.

Ved Rådets afgørelse af 29. april 1999 er Europols mandat endvidere blevet udvidet til at omfatte bekæmpelse af falskmøntneri og forfalskning af betalingsmidler.

Herudover er Europols kompetence ved Rådets protokol af 30. november 2000 udarbejdet på grundlag af artikel 43, stk. 1, i konventionen om oprettelse af en europæisk politienhed (Europol-konventionen) om ændring af artikel 2 i og bilaget til denne konvention, blevet udvidet til at omfatte hvidvaskning af penge generelt, uanset hvilken type strafbart forhold det hvidvaskede udbytte stammer fra.

Med henblik på at udvide Europols mandat har Sverige og Belgien fremsat et forslag til Rådets afgørelse om udvidelse af Europols mandat til at omfatte de former for grov international kriminalitet, som er anført i bilaget til Europol-konventionen. Baggrunden for forslaget er, at der løbende er overvejelser om at udvide Europols mandat til at omfatte flere af de forbrydelser, som er omtalt i bilaget til Europol-konventionen, og at et udvidet mandat vil styrke Europols muligheder for at yde relevant bistand til de nationale politimyndigheder. Europol vil i givet fald kunne bistå medlemslandene i forbindelse med efterforskning af grov international kriminalitet, der typisk involverer bander, som opererer inden for flere forskellige kriminalitetsområder.

Retsgrundlaget for forslaget er artikel 2, stk. 2, i Europol-konventionen, hvorefter Rådet efter proceduren i afsnit VI i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU) med enstemmighed kan beslutte at pålægge Europol at beskæftige sig med andre af de former for kriminalitet, der er anført i bilaget til Europol-konventionen, eller særlige aspekter af disse former for kriminalitet.

Det forventes at forslaget til rådsafgørelse vil blive forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 27. – 28. september 2001 med henblik på at opnå politisk enighed om rådsafgørelsen.

2. Indhold.

Forslaget indebærer, at Europols mandat udvides til at omfatte alle de former for grov international kriminalitet, som er anført i bilaget til Europol-konventionen. Listen i det omhandlede bilag omfatter følgende former for grov international kriminalitet:

- Forbrydelser mod personers liv og legeme og mod den personlige frihed:
  - forsætligt manddrab, grov legemsbeskadigelse
  - ulovlig handel med organer og menneskeligt væv
  - bortførelse, frihedsberøvelse og gidseltagning
  - racisme og fremmedhad.

- Formueforbrydelser, forbrydelser mod offentlig ejendom og bedrageri:
  - organiseret tyveri
  - ulovlig handel med kulturgoder, herunder antikviteter og kunstgenstande
  - underslæb og andre berigelsesforbrydelser
  - afkrævning af beskyttelsespenge og pengeafpresning
  - efterligninger og fremstilling af privatudgaver af produkter
  - forfalskning af officielle dokumenter og ulovlig handel med falske dokumenter
  - falskmøntneri, forfalskning af betalingsmidler
  - edb-kriminalitet
  - bestikkelse.

- Ulovlig handel og miljøkriminalitet:
  - ulovlig handel med våben, ammunition og eksplosive stoffer
  - ulovlig handel med truede dyrearter
  - ulovlig handel med truede plantearter og planteolier
  - anden miljøkriminalitet
  - ulovlig handel med hormonpræparater og andre vækstfremmende stoffer.

Europol skal fortsat beskæftige sig med de former for kriminalitet, der i øvrigt følger af Europol-konventionens artikel 2, stk. 2.

Det følger endvidere af forslaget, at Rådet enstemmigt – på grundlag af forslag fra Europols Styrelsesråd – fastlægger, hvilke former for grov international kriminalitet der skal prioriteres, og at Europols direktør regelmæssigt skal underrette Styrelsesrådet om gennemførelsen af disse prioriteter.

Det følger endvidere af forslaget, at Europols årsrapport, der udarbejdes på grundlag af Europol-konventionens artikel 28, stk. 10, nr. 1, udtrykkeligt skal henvise til og afspejle prioriteterne og deres gennemførelse.

Det følger i øvrigt af forslaget, at der skal tages hensyn til det forberedende arbejde, som Europols Styrelsesråd har udført, navnlig vedrørende de budget- og personalemæssige konsekvenser for Europol af en udvidelse af mandatet.

Endelig følger det af forslaget, at Rådets afgørelse af 29. april 1999 om udvidelse af Europols mandat til at omfatte bekæmpelse af falskmøntneri og forfalskning af betalingsmidler ophæves, når afgørelsen om udvidelse af Europols mandat til at omfatte alle de former for grov international kriminalitet, som er nævnt i bilaget til Europol-konventionen, træder i kraft. Ved den foreslåede rådsafgørelse vil det således allerede følge af selve bilaget til Europol-konventionen, at Europol får kompetence til at beskæftige sig med bekæmpelse af falskmøntneri og forfalskning af betalingsmidler.

Forslaget indeholder herudover bestemmelser om ikrafttræden og offentliggørelse i EF-tidende.

3. Europa-Parlamentet.

Forslaget til Rådets afgørelse om udvidelse af Europols mandat er forelagt for Europa-Parlamentet, der imidlertid endnu ikke har afgivet udtalelse.

4. Høring.

Forslaget til Rådets afgørelse om udvidelse af Europols mandat tillige med et grundnotat herom er den 9. juli 2001 sendt i høring hos Advokatrådet, Amnesty International, Dansk Told- og Skatteforbund, Datatilsynet, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Den danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Indenrigsministeriet, Landsforeningen af beskikkede advokater, Politiforbundet i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Foreningen af Politimestre i Danmark, Rigsadvokaten, Rigspolitechefen, Politidirektøren i København, Skatteministeriet, Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet, Stats-

ministeriet, Sundhedsministeriet, Udenrigsministeriet og Præsidenterne for Vestre og Østre Landsret, Københavns Byret og retterne i Århus, Odense, Aalborg og Roskilde.

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra Advokatrådet, Datatilsynet, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Den danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Landsforeningen af beskikkede advokater, Politiforbundet i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Foreningen af Politimestre i Danmark, Rigsadvokaten, Rigspolitechefen, Politidirektøren i København, Præsidenten for Østre Landsret, Sundhedsministeriet, Udenrigsministeriet, Københavns Byret og retterne i Århus, Odense, Aalborg og Roskilde.

Advokatrådet, Den danske Dommerforening, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Dommerfuldmægtigforeningen, Landsforeningen af beskikkede advokater, Rigsadvokaten, Københavns Byret og retterne i Århus, Odense, Aalborg og Roskilde og Præsidenten for Østre Landsret har svaret, at de ikke har bemærkninger til forslaget.

Datatilsynet bemærker, at udvidelsen af mandatet for Europol skal ske efter Rådets prioritering af, hvilke former for grov international kriminalitet der skal inddrages. Derimod er det ikke nærmere angivet, hvilke kriterier der agtes lagt til grund ved prioriteringen, ligesom de ressourcemæssige konsekvenser ikke er nærmere belyst. På denne baggrund er det vanskeligt at vurdere, hvorledes udviklingen vil påvirke Datatilsynets eller Den Fælles Kontrolinstans' arbejdsopgaver. Forslaget giver i øvrigt ikke Datatilsynet anledning til bemærkninger.

Foreningen af Politimestre i Danmark anbefaler den foreslåede udvidelse af Europols mandat, idet det vil gøre det muligt for Europol at agere og dermed yde bistand til de medlemslande, der har eller får kriminalitetsproblemer på de områder, der er nævnt i bilaget til Europol-konventionen. Idet det må formodes, at flere af de i bilaget nævnte forbrydelsesarter ikke udgør noget synderligt internationalt kriminalitetsproblem, er det helt afgørende, at der sker en nøje prioritering af Europols ressourcer, således at forslaget ikke resulterer i en i praksis unødvendig forøgelse af Europols ressourceanvendelse.

Politidirektøren i København udtaler, at udvidelsen af Europols mandat ikke ses at omfatte grove væbnede røverier, medmindre disse er omfattet af betegnelsen "underslæb og andre berigelsesforbrydelser". Det må antages, at den grænseoverskridende grove kriminalitet, herunder antallet af grove røverier, vil stige i den kommende tid, blandt andet efter ophævelsen af grænsekontrollen ved de indre grænser. Politidirektøren i København anbefaler derfor, at bilaget til Europol-konventionen kommer til at indeholde en udtrykkelig henvisning til grove røverier, således at Europols mandat bliver udvidet i overensstemmelse hermed.

Politiforbundet i Danmark tiltræder forslaget, idet det er vigtigt at Europols kompetence udvides, således at organisationen bliver bedre til at bidrage til bekæmpelsen af den internationale kriminalitet. Politiforbundet i Danmark anbefaler endvidere, at røverier bliver omfattet af Europols kompetence.

Politifuldmægtigforeningen tilslutter sig forslaget, idet en udvidelse af Europols mandat vil være en væsentlig styrkelse af enhedens muligheder for at yde den fornødne bistand til de nationale politimyndigheder. Det er afgørende, at det europæiske politisamarbejde kan matche de internationale kriminelle strukturer, som ikke længere begrænser sig til et enkelt kriminalitetsområde, men som er involveret i de former for kriminalitet, som på et givet tidspunkt er mest profitable.

Rigspolitichefen finder det ud fra et politifagligt synspunkt hensigtsmæssigt, såfremt Europol får et mere bredt mandat i relation til kriminalitet af grænseoverskridende og organiseret karakter. Det er erfaringen fra det praktiske arbejde i Europol-sammenhæng, at det begrænsede mandat kan virke som en u hensigtsmæssig hindring for informationsudveksling og analyse, herunder særligt vedrørende kriminelle netværk, som opererer inden for flere kriminalitetsfelter. Det er Rigspolitichefens opfattelse, at forslaget synes at kunne have en positiv betydning for Europols virke og de nationale muligheder for at bekæmpe de grovere og mere komplicerede former for kriminalitet.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Forslaget til Rådets afgørelse om udvidelse af Europols mandat ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget vil medføre, at Europols kompetence vil blive udvidet til at omfatte alle de former for grov international kriminalitet, som er anført i bilaget til Europol-konventionen.

Forslaget indebærer ikke en ændring af reglerne om Europols registre m.v. eller en ændring af reglerne i Europol-konventionen vedrørende udveksling, videregivelse og registrering af oplysninger. Endvidere berører forslaget ikke de nationale regler om udveksling, videregivelse eller registrering af oplysninger.

Forslaget skønnes på denne baggrund ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser, ligesom forslaget ikke ses at have statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Forslaget til Rådets afgørelse om udvidelse af Europols mandat tillige med et grundnotat herom blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 6. juli 2001 og til Folketingets Retsudvalg den 6. juli 2001.

Vedrørende: Samarbejdsaftaler mellem Europol og Ungarn, Estland, Polen og Slovenien.

Nyt notat.

1. Baggrund.

Det følger af Europol-konventionens artikel 42, stk. 2, 1. pkt., at Europol, i det omfang det er nødvendigt for at kunne gennemføre de opgaver, der er pålagt Europol i henhold til konventionens artikel 3, kan oprette og opretholde forbindelser med tredjelande og eksterne organisationer.

Rådet vedtog den 3. november 1998 en afgørelse, der fastsætter nærmere regler for Europols forbindelser med tredjelande og eksterne organisationer.

Det fremgår af artikel 2, stk. 2, i rådsafgårelsen, at Rådet med enstemmighed beslutter, hvilke tredjelande og eksterne organisationer der skal indledes forhandlinger med.

Det fremgår endvidere af artikel 2, stk. 3, at Europols direktør efter at have konsulteret Styrelsesrådet og efter Rådets godkendelse kan indlede forhandlinger om aftaler med tredjelande og eksterne organisationer. Sådanne aftaler kan først indgås, efter at Rådet med enstemmighed har godkendt disse.

Rådet har desuden ved to rådsafgårelser af henholdsvis 3. november 1998 og 12. marts 1999 fastsat nærmere regler for Europols videregivelse af personlige oplysninger til tredjelande og eksterne organisationer samt for Europols modtagelse af information fra tredjeparter.

Ved Rådets afgørelse af 27. marts 2000 blev Europols direktør bemyndiget til at indlede forhandlinger om samarbejde mellem Europol og en række tredjelande og internationale organisationer.

Rådets afgørelse angiver de nærmere betingelser for denne bemyndigelse, herunder at eventuelle bestemmelser i aftalerne om udveksling af oplysninger skal være i overensstemmelse med reglerne i Europol-konventionen og gennemførelsesbestemmelserne i tilknytning hertil.

For så vidt angår udvekslingen af personoplysninger er det i rådsafgårelsen fastsat, at forhandling med tredjelande og eksterne organisationer herom først kan påbegyndes, når Rådet med enstemmighed på grundlag af en rapport fra Europol og efter høring af Styrelsesrådet og Den Fælles Kontrolinstans, har konstateret, at der ikke er hindringer for at påbegynde sådanne forhandlinger.

Det følger af Rådets afgørelse af 12. marts 1999 om regler for videregivelse af personlige oplysninger fra Europol til tredjelande og eksterne organisationer, at Rådet ved vurderingen af, om Europol bør indlede forhandlinger om videregivelse af personlige oplysninger i forhold til et tredjeland eller en ekstern organisation, skal tage lovgivningen og den administrative praksis vedrørende databeskyttelse i det pågældende tredjeland eller den pågældende eksterne organisation i betragtning.

I en rådserklæring, der blev opnået enighed om i forbindelse med vedtagelsen af Rådets afgørelse af 27. marts 2000 om indledning af forhandlinger mellem Europol og tredjelande samt eksterne organisationer, opfordres Europol til at udarbejde og forelægge rapporter for Rådet om lovgivningen og den administrative praksis vedrørende databeskyttelse i de tredjelande og eksterne organisationer, der er nævnt i rådsafgørelsen.

På baggrund af rapporterne om databeskyttelsesniveauet i Ungarn, Estland, Polen og Slovenien, som var tiltrådt af Europols Styrelsesråd og Den Fælles Kontrolinstans, bemyndigede Rådet den 27. marts 2001 Europol til at indlede forhandlinger med Ungarn, Estland, Polen og Slovenien.

Der er nu udarbejdet udkast til samarbejdsaftaler mellem Europol og Ungarn, Estland, Polen og Slovenien.

Udkastene til samarbejdsaftaler forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 27. – 28. september 2001 med henblik på Rådets godkendelse.

2. Indhold.

Aftaleudkastene svarer til de aftaler Europol tidligere har indgået med Interpol og Norge.

Det fremgår bl.a. af aftaleudkastene, at der vil kunne udveksles forbindelsesofficerer mellem Europol og Ungarn, Estland, Polen og Slovenien.

Aftaleudkastene indeholder endvidere bestemmelser om videregivelse af personoplysninger fra Europol til Ungarn, Estland, Polen og Slovenien, ligesom aftaleudkastene behandler spørgsmålet om sikkerhedsforanstaltninger vedrørende brugen af disse data.

Reglerne i aftaleudkastene om videregivelse af personoplysninger bygger på reglerne i Europolkonventionen samt Rådets ovennævnte afgørelser af henholdsvis 3. november 1998 og 12. marts 1999.

Det følger i øvrigt af Europol-konventionen, at hvis Europol har modtaget oplysninger fra et medlemsland, må Europol kun videregive oplysningerne til Ungarn, Estland, Polen og Slovenien, hvis det pågældende medlemsland giver samtykke hertil.

Aftaleudkastene indeholder tillige bestemmelser om Europols modtagelse af oplysninger fra Ungarn, Estland, Polen og Slovenien. Bestemmelserne bygger på Rådets afgørelse af 3. november 1998 om fastsættelse af regler for Europols modtagelse af oplysninger fra tredjepart.

Endelig indeholder aftaleudkastene bestemmelser om sletning af oplysninger m.v., ligesom aftaleudkastene indeholder bestemmelser om opsigelse og ikrafttræden.

Aftaleudkastene har været forelagt for Den Fælles Kontrolinstans, der er nedsat i henhold til Europol-konventionen, og hvor Datatilsynet er repræsenteret.

3. Europa-Parlamentet.

Udkastene til samarbejdsaftaler har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning af aftaleudkastene.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Udkastene til samarbejdsaftaler ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Udkastene til samarbejdsaftaler har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg.

Vedrørende: Åben rapport om terrorisme.

Nyt notat.

1. Baggrund.

På et møde i Artikel 36-udvalget i marts måned 2001 pålagdes det kommende belgiske formandskab at afslutte det igangværende arbejde om udarbejdelse af et åbent dokument vedrørende terrorismesituationen i Europa samt en vurdering af den fremtidige trussel og forelægge et dokument herom ultimo 2001.

Forslaget til iværksættelse af udarbejdelse af et åbent dokument vedrørende terrorismesituationen i Europa samt en vurdering af den fremtidige trussel forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 27. – 28. september 2001 med henblik på vedtagelse.

2. Indhold.

Henstillingen lægger op til, at der som supplement til de halvårslige fortrolige trusselsvurderingsdokumenter også udarbejdes et årligt åbent dokument, der ikke indeholder fortrolige oplysninger. Dokumentet skal indeholde en status for terrorismesituationen i de forløbne 12 måneder samt en analyse af den forventelige fremtidige udvikling.

Europa-Parlamentet vil hermed kunne orienteres om situationen, og rapporten kan danne grundlag for Rådets udtalelser om terrorismen og dens udvikling.

3. Europa-Parlamentet.

Udkastet til Rådets henstilling har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der har ikke været foretaget høring i anledning af udkastet til Rådets henstilling.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Udkastet til Rådets henstilling har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg eller Europaudvalg.

Vedrørende: Rådets henstilling med henblik på indførelse af en fælles skala til vurdering af trusler i forbindelse med fremtrædende personers besøg i Den Europæiske Union.

Revideret notat. Ændringerne er markeret med kursiv.

1. Baggrund.

Initiativet til den aktuelle henstilling blev taget af det daværende franske formandskab i oktober måned 2000.

Formålet med indførelsen af en fælles skala til vurdering af trusler i forbindelse med fremtrædende personers besøg i Den Europæiske Union er at gøre det lettere for medlemsstaternes politi og sikkerhedstjenester at udveksle oplysninger om de relevante tjenesters vurdering af trusselsniveauet, da officielle repræsentanter for medlemsstaterne eller tredjelands rejser stadig hyppigere inden for Unionens område.

Forslaget til indførelse af en fælles skala til vurdering af trusler i forbindelse med fremtrædende personers besøg i Den Europæiske Union var sat på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. – 29. maj 2001. Forslaget var imidlertid ikke på den endelige dagsorden for rådsmødet.

Forslaget til indførelse af en fælles skala til vurdering af trusler i forbindelse med fremtrædende personers besøg i Den Europæiske Union forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 27. – 28. september 2001 med henblik på vedtagelse.

2. Indhold.

Henstillingen lægger op til en øget og forbedret udveksling af oplysninger om vurderingen af terrortruslen mod officielle repræsentanter på besøg i EU's medlemsstater inden for rammerne af den nationale lovgivning på området og uden at etablere nye institutionelle strukturer. Der henstilles anvendt en forenklet og praktisk fælles vurderingsskala, som muliggør hurtig informationsudveksling mellem de nationale myndigheder, og som giver mulighed for at måle terrortruslen på grundlag af en rationel analyse.

Henstillingen vedrører ikke politiets forholdsregler, som henhører under den enkelte medlemsstats ansvarsområde.

Formålet med oplysningerne er udelukkende forebyggelse af terrorisme, og de må ikke videregives til tredjelande eller anvendes i forbindelse med en retssag, uden afsenderstatens samtykke.

3. Europa-Parlamentet.

Udkastet til Rådets henstilling har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der har ikke været foretaget høring i anledning af udkastet til Rådets henstilling.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Udkastet til Rådets henstilling har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Udkastet til Rådets henstilling med henblik på indførelse af en fælles skala til vurdering af trusler i forbindelse med fremtrædende personers besøg i Den Europæiske Union blev forelagt Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 28. – 29. maj 2001. Et aktuelt notat om sagen blev oversendt den 15. maj 2001.

Vedrørende: SIS II.

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

1. Baggrund.

Som led i Schengen-samarbejdet er der oprettet et fælles informationssystem (Schengen-informationssystemet), der ved hjælp af elektronisk søgning giver de myndigheder, der er udpeget af Schengen-landene, adgang til indberetninger om personer og genstande til brug for grænsekontrollen og for anden politi- og toldkontrol i de enkelte lande samt for administrationen af udlændingelovgivningen. Schengen-informationssystemet består af en national del i hvert medlemsland (N.SIS) og en central teknisk støttefunktion (C.SIS), som er beliggende i Strasbourg.

Bestemmelserne vedrørende Schengen-informationssystemet (SIS) findes i Schengenkonventionens afsnit IV (artikel 92 – 119).

Ved Amsterdam-traktatens ikrafttræden den 1. maj 1999 blev Schengen-reglerne integreret i Den Europæiske Union. I den forbindelse blev der ikke taget stilling til retsgrundlaget for Schengenkonventionens bestemmelser vedrørende Schengen-informationssystemet. Disse bestemmelser betragtes derfor som retsakter baseret på afsnit VI i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU), jf. artikel 2, stk. 1, 2. afsnit, sidste punktum, i protokollen om integrationen af Schengen-reglerne i Den Europæiske Union (Schengen-protokollen), der ved Amsterdam-traktaten er knyttet som bilag til TEU og Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (TEF).

De nærmere regler for anlæg og drift af C.SIS er fastsat i en finansforordning vedtaget af Schengen-Eksekutivkomitéen den 14. december 1993. I forbindelse med Amsterdam-traktatens ikrafttræden er der ikke taget stilling til retsgrundlaget for finansforordningen, som derfor betragtes som en retsakt baseret på afsnit VI i TEU, jf. artikel 2, stk. 1, 2. afsnit, sidste punktum, i Schengen-protokollen.

Efter finansforordningen er Frankrig ansvarlig for anlæg og drift af C.SIS. Det følger endvidere af finansforordningen, at Rådet (Schengen-landene) fastlægger budgettet for C.SIS, og at Frankrig afholder de løbende anlægs- og driftsudgifter, som efterfølgende dækkes af Schengen-landene i fællesskab. Dette sker i henhold til en fordelingsnøgle, der fastlægges hvert år på grundlag af den andel, som de enkelte landes momsindtægter udgør af De Europæiske Fællesskabers samlede momsindtægter i det foregående regnskabsår, jf. Schengenkonventionens artikel 119, stk. 1.

Det eksisterende Schengen-informationssystem (SIS) er dimensioneret til maksimalt at indeholde oplysninger for så vidt angår 18 lande (de 15 deltagende Schengen-lande samt yderligere tre lande) og giver således ikke mulighed for at medtage oplysninger fra yderligere lande i forbindelse med udvidelsen af Den Europæiske Union.

Etableringen af et ændret og udvidet Schengen-informationssystem (SIS II) med mulighed for tilslutning af yderligere lande er på denne baggrund en forudsætning for kandidatlandenes deltagelse i Schengen-samarbejdet. Etableringen af SIS II vil endvidere give mulighed for at gennemføre forbedringer inden for en række områder for så vidt angår anvendelsen af Schengen-informationssystemet. De relevante arbejdsgrupper i Rådets regi har derfor påbegyndt de indledende overvejelser vedrørende udviklingen og etableringen af SIS II.

Rådet vil skulle fastsætte nærmere retningslinier for udviklingen af SIS II, herunder om finansieringen af udviklingsarbejdet. Der vil i den forbindelse skulle tages stilling til, om udgifterne til udvikling af SIS II skal afholdes over Fællesskabets budget eller af Schengen-landene efter en nærmere fastsat fordelingsnøgle.

Det følger af Schengen-protokollens artikel 5, stk. 1, 1. afsnit, at forslag og initiativer til udbygning af Schengen-reglerne er underlagt de relevante traktatbestemmelser, og af Schengen-protokollens artikel 5, stk. 2, at dette gælder, selv om Rådet ikke har fastsat retsgrundlag for de Schengen-regler, der udbygges.

Det må antages, at en stor del af Rådets retsakter vedrørende udviklingen af SIS II vil henhøre under TEU. Aktionsudgifter forbundet med disse retsakter vil skulle afholdes over Fællesskabets budget, medmindre Rådet med enstemmighed træffer anden afgørelse, jf. TEU artikel 41, stk. 3. Aktionsudgifter forbundet med retsakter vedrørende udviklingen af SIS II, som vedtages med retsgrundlag i TEF, afholdes over Fællesskabets budget.

Danmark vil kunne deltage fuldt ud i en retsakt, der vedtages med hjemmel i TEU, vedrørende fællesskabsfinansiering af udviklingen af SIS II, men Danmark vil ikke kunne deltage i vedtagelsen af og ikke vil være bundet af en retsakt, der vedtages med hjemmel i afsnit IV i TEF, vedrørende fællesskabsfinansiering af udviklingen af SIS II, jf. artikel 1 og artikel 2 i protokollen om Danmarks stilling, der ved Amsterdam-traktaten er knyttet som bilag til TEU og TEF. Danmark vil dog efterfølgende kunne tilslutte sig en sådan retsakt, da den vedrører en udbygning af Schengen-reglerne, jf. artikel 5 i protokollen om Danmarks stilling. Danmarks efterfølgende tilslutning vil alene skabe en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige Schengen-lande.

Rådet (Schengen-landene) vedtog den 17. oktober 2000 et anlægsbudget for 2001 for C.SIS på 3.300.000 euro (svarende til ca. 24.750.000 dkr.) og et driftsbudget for 2001 for C.SIS på 1.730.000 euro (svarende til ca. 12.975.000 dkr.). Anlægsbudgettet indeholder hensættelser på 300.000 euro (svarende til ca. 2.250.000 dkr.) til ekspertbistand i forbindelse med det indledende arbejde med udviklingen af SIS II.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) og mødet i Det Blandede Udvalg den 28. - 29. maj 2001 blev det besluttet, at udgifter til udvikling af SIS II i 2001 afholdes over anlægsbudgettet for C.SIS. Endvidere vedtog Rådet en række konklusioner vedrørende udviklingen af SIS II, hvori det bl.a. anføres, at udviklingen af SIS II bør have højeste prioritet, at der i Fællesskabets budget for 2002 bør afsættes de fornødne midler med henblik på udviklingen af SIS II, ligesom der bør udarbejdes udkast til de fornødne retsakter med henblik på gennemførelsen af udviklingsarbejdet.

På denne baggrund er der nu fremsat to forslag om finansieringen af udviklingen af den anden generation af Schengen-informationssystemet (SIS II). Der er dels tale om et forslag til en rådsforordning med hjemmel i TEF afsnit IV og dels et forslag til en rådsafgørelse med hjemmel i TEU afsnit VI.

Den samtidige fremsættelse af såvel et forslag til forordning i medfør af TEF afsnit IV som et forslag til rådsafgørelse i medfør af afsnit VI skal ses i sammenhæng med, at SIS har betydning dels for det fællesskabsretlige samarbejde om visum, asyl, indvandring m.v. (TEF afsnit IV), dels for det mellemstatslige samarbejde på det politimæssige og strafferetlige område (TEU afsnit VI).

Ifølge artikel 1 i Protokollen om Danmarks Stilling deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i TEF, og ifølge protokollens artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

I det omfang Rådet har truffet afgørelse om et forslag om eller initiativ til udbygning af Schengen-reglerne efter bestemmelserne i afsnit IV i TEF, træffer Danmark i henhold til artikel 5 i Protokollen om Danmarks Stilling inden seks måneder afgørelse om, hvorvidt det vil gennemføre denne afgørelse i sin nationale lovgivning. Hvis Danmark beslutter sig herfor, vil afgørelsen skabe en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater.

Det forventes, at formandskabet i forbindelse med rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) og mødet i Det Blandede Udvalg på ministerniveau med deltagelse af Norge og

Island den 27.- 28. september 2001 vil orientere om status for udviklingen af SIS II, herunder især etableringen af en projektorganisation.

2. Indhold

Det forventes, at formandskabet i forbindelse med rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) og mødet i Det Blandede Udvalg på ministerniveau med deltagelse af Norge og Island den 27.- 28. september 2001 vil orientere om status for udviklingen af SIS II, og at formandskabet i den forbindelse vil foreslå, at formandskabet får til opgave at fortsætte udviklingsarbejdet indtil udgangen af 2001, idet de tekniske spørgsmål behandles i de relevante arbejdsgrupper og underarbejdsgrupper.

3. Europa-Parlamentet.

Sagen vil ikke blive forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring vedrørende udviklingsarbejdet i forbindelse med SIS II.

5. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for sagen.

6. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

7. Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser.

Udviklingsarbejdet i forbindelse med SIS II har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Sagen vedrørende udviklingen og etableringen af SIS II, herunder finansieringen af udviklingsarbejdet blev forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) og mødet i Det Blandede Udvalg med Norge og Is-

land den 28 – 29. maj 2001. Et aktuelt notat om sagen blev oversendt til Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg den 15. maj 2001.

Det bemærkes endvidere, at forslag til Rådets forordning og forslag til Rådets afgørelse om udviklingen af den anden generation af Schengen-informationssystemet (SIS II) tillige med et grundnotat om forslagene vil blive oversendt til Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Vedrørende: C.SIS budget for 2002.

Nyt notat.

1. Baggrund.

I forbindelse med Amsterdam-traktatens ikrafttræden den 1. maj 1999 blev Schengen-reglerne integreret i Den Europæiske Union, idet bestemmelserne vedrørende Schengen-informationssystemet (SIS) fik retsgrundlag i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

Bestemmelserne vedrørende Schengen-informationssystemet (SIS) findes i Schengen-konventionens afsnit IV (artikel 92-119). Schengen-informationssystemet består af en national del i hvert medlemsland (N.SIS) og en central teknisk støttefunktion (C.SIS), som er beliggende i Strasbourg.

Danmark og de øvrige nordiske lande er pr. 1. januar 2001 blevet tilsluttet Schengen-informationssystemet i forbindelse med Danmarks og de øvrige nordiske landes indtræden i det praktiske Schengen-samarbejde den 25. marts 2001.

Frankrig er ansvarlig for etablering og drift af C.SIS. De nærmere regler herom er fastsat i finansforordningen for C.SIS. Det følger af finansforordningen, at Rådet (Schengen-landene) fastlægger budgettet for C.SIS. Frankrig afholder de løbende etablerings- og driftsudgifter, som efterfølgende dækkes af Schengen-landene i fællesskab. Dette sker i henhold til en fordelingsnøgle, der fastlægges hvert år på grundlag af den andel, som de enkelte landes momsindtægt udgør af De Europæiske Fællesskabers samlede momsindtægter i det forudgående regnskabsår, jf. Schengen-konventionens artikel 119, stk. 1.

De nordiske lande har siden den 1. januar 1997 bidraget til betaling af udgifterne forbundet med etablering og drift af C.SIS. Danmark bidrager med ca. 2 procent.

Et forslag til anlægs- og driftsbudgettet for C.SIS i 2002 forventes fremlagt til vedtagelse på mødet den 28. september 2001 i Rådet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) og mødet i Det Blandede Udvalg på ministerniveau med deltagelse af Norge og Island.

2. Indhold.

Budgetforslaget vedrørende anlægsudgifter er på i alt 700.000 euro (svarende til ca. 5.250.000 dkr.).

Budgetforslaget for 2002 er mindre end budgettet i 2001, der var på 3.300.000 euro (svarende til ca. 24.750.000 dkr.). Forskellen på de to budgetforslag skal ses i sammenhæng med, at størstedelen af anlægsudgifterne har været forbundet med det forberedende arbejde med henblik på overgangen til SISNET, der blandt andet har erstattet det nuværende Sirene-net (2.500.000 euro svarende til ca. 18.750.000 dkr.), testaktiviteter i forbindelse med de nordiske landes tilslutning til Schengen-informationssystemet (150.000 euro svarende til ca. 1.125.000 dkr.) og hensættelser til ekspertbistand i forbindelse med det indledende arbejde vedrørende SIS II (300.000 euro svarende til ca. 2.250.000 dkr.)

Budgetforslaget vedrørende driften af C.SIS er på i alt 1.934.000 euro (svarende til ca. 14.505.000 dkr.). Budgettet i 2001 er på 1.730.000 euro (svarende til ca. 12.975.000 dkr.)

Det samlede anlægs- og driftsbudget for C.SIS udgør 2.634.000 euro (svarende til ca. 19.755.000 dkr.). Danmarks bidrag til budgettet for C.SIS i 2002 vil udgøre ca. 395.100 dkr.).

3. Europa-Parlamentet.

Sagen har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning af forslaget.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Det danske bidrag til anlæg og drift af C.SIS betales af Rigspolitichefen og Indenrigsministeriet, og udgifterne hertil afholdes inden for de bevillingsmæssige rammer.

Budgetforslaget vedrørende anlæg og drift af C.SIS i 2002 ses ikke udover det under punkt 2 anførte at have statsfinansielle konsekvenser.

Budgetforslaget skønnes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller Retsudvalg.

Vedrørende: Ændring af budgettet for SISNET i 2001.

Nyt notat.

1. Baggrund.

I forbindelse med Amsterdam-traktatens ikrafttræden den 1. maj 1999 blev Schengen-reglerne integreret i Den Europæiske Union, idet bestemmelserne vedrørende Schengen-informationssystemet (SIS) fik retsgrundlag i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

Bestemmelserne vedrørende Schengen-informationssystemet (SIS) findes i Schengen-konventionens afsnit IV (artikel 92-119). Schengen-informationssystemet består af en national del i hvert medlemsland (N.SIS) og en central teknisk støttefunktion (C.SIS), som er beliggende i Strasbourg.

Danmark og de øvrige nordiske lande er pr. 1. januar 2001 blevet tilsluttet Schengen-informationssystemet i forbindelse med Danmarks og de øvrige nordiske landes indtræden i det praktiske Schengen-samarbejde den 25. marts 2001.

SISNET er et kommunikationsnetværk, der anvendes dels til kommunikation mellem den centrale tekniske støttefunktion (C.SIS) og de nationale dele af Schengen-informationssystemet (N.SIS), dels til udveksling af supplerende oplysninger mellem Schengen-landene i forhold til de oplysninger, der er indeholdt i Schengen-informationssystemet. SISNET blev taget i brug den 26. juli 2001 og har ved samme lejlighed afløst Sirene-nettet (fase II).

Rådets Vicegeneralsekretær er ved Rådets afgørelse af 17. december 1999 blevet bemyndiget til at indgå kontrakterne vedrørende SISNET på vegne af medlemsstaterne. Udgifterne hertil vil skulle afholdes af medlemslandene og ikke over Fællesskabets budget.

Endvidere vedtog Rådet den 27. marts 2000 en finansforordning for SISNET med specifikke regler for opstilling og gennemførelse af det budget, der er nødvendigt for at dække udgifter, der opstår i forbindelse med indgåelsen af kontrakterne vedrørende SISNET, opfyldelse af forpligtelserne i henhold til disse kontrakter efter indgåelsen, inddrivelse af bidragene fra de berørte medlemsstater samt regnskabsaflæggelse og revision af regnskaberne.

Det følger af finansforordningen for SISNET, at Danmarks bidrag til SISNET skal beregnes hvert år på grundlag af den andel, som Danmarks momsindtægt udgør af De Europæiske Fællesskabers samlede momsindtægter i det foregående regnskabsår. Danmark bidrager med ca. 2 pro-

cent. De enkelte lande skal indbetale 25 procent af deres respektive bidrag senest henholdsvis pr. 15. februar, 1. april, 1. juli og 1. oktober.

Budgettet for SISNET i 2001 blev vedtaget på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse)/mødet i Det Blandede Udvalg på ministerniveau med deltagelse af Norge og Island den 30. november - 1. december 2000.

Et forslag til ændring af budgettet for SISNET i 2001 forventes fremlagt med henblik på vedtagelse på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse)/mødet i Det Blandede Udvalg på ministerniveau med deltagelse af Norge og Island den 27. - 28. september 2001.

2. Indhold.

Rådets Vicegeneralsekretær har af regnskabsmæssige og praktiske årsager fremsat forslag om ændring af budgettet for SISNET i 2001.

Ændringsforslaget tager højde for budgetsaldoen i det foregående regnskabsår. Da budgettet blev udarbejdet inden indgåelse af kontrakten om SISNET, er der endvidere foretaget visse bevilningsmæssige overførsler inden for budgettet med henblik på at tilpasse budgettet til bl.a. de kontraktmæssige forhold.

Det samlede budget for SISNET i 2001 udgør på nuværende tidspunkt 1.843.500 euro (svarende til ca. 13.826.250 dkr.). Danmarks bidrag til budgettet for SISNET i 2001 udgør ca. 185.000 dkr. Budgetoverslaget foreslås øget med budgetsaldoen fra det foregående regnskabsår (6.507 euro svarende til ca. 48.802 dkr.).

3. Europa-Parlamentet.

Sagen har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning af forslaget.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Det danske bidrag til etablering og drift af SISNET betales af Rigspolitechefen og Indenrigsministeriet, og udgifterne hertil afholdes indenfor de bevillingsmæssige rammer.

Budgetforslaget for SISNET for 2001 ses ikke udover det under punkt 2 anførte at have statsfinansielle konsekvenser.

Budgetforslaget har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Budgetforslaget for SISNET i 2001 blev forelagt for Folketingets Retsudvalg til orientering og for Folketingets Europaudvalg med henblik på forhandlingsoplæg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 30. november – 1. december 2000. Et aktuelt notat om sagen blev oversendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg den 16. november 2000. Ændringsforslaget til budgettet for 2001 har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Vedrørende: Ændring af budgettet for Sirene-nettet (fase II) og Helpdesk i 2001.

Nyt notat.

1. Baggrund.

I forbindelse med Amsterdam-traktatens ikrafttræden den 1. maj 1999 blev Schengen-reglerne integreret i Den Europæiske Union, idet bestemmelserne vedrørende Schengen-informationssystemet (SIS) fik retsgrundlag i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

Bestemmelserne vedrørende Schengen-informationssystemet (SIS) findes i Schengen-konventionens afsnit IV (artikel 92-119). Schengen-informationssystemet består af en national del i hvert medlemsland (N.SIS) og en central teknisk støttefunktion (C.SIS), som er beliggende i Strasbourg.

Danmark og de øvrige nordiske lande er pr. 1. januar 2001 blevet tilsluttet Schengen-informationssystemet i forbindelse med Danmarks og de øvrige nordiske landes indtræden i det praktiske Schengen-samarbejde den 25. marts 2001.

I tilknytning til C.SIS er der etableret en Helpdesk-funktion. Oplysninger om driftsfejl i C.SIS og i de nationale dele af Schengen-informationssystemet (N.SIS) indberettes til Helpdesk, der herefter iværksætter fornøden fejlretning.

Sirene-nettet (fase II) er et datatransmissionsnetværk. Netværket anvendes til udveksling af supplerende oplysninger mellem Schengen-landene i forhold til de oplysninger, der er indeholdt i Schengen-informationssystemet. Sirene-nettet (fase II) er den 26. juli 2001 blevet afløst af et nyt kommunikationsværk kaldet SISNET.

Rådets Generalsekretær er ved Rådets afgørelse af 3. maj 1999 blevet bemyndiget til på vegne af Schengen-landene at indgå og forvalte kontrakter om etablering og drift af Helpdesk (forvaltningens server med henblik på on-line hjælp) og Sirene-nettet (fase II).

De finansielle forpligtelser i henhold til disse kontrakter påhviler ikke De Europæiske Fællesskabers budget, men er reguleret i en finansforordning, der er vedtaget af Rådet den 3. maj 1999.

Finansforordningen indeholder regler for det budget, der er nødvendigt for at opfylde forpligtelserne i henhold til de nævnte kontrakter, inddrivelse af bidragene for Schengen-landene samt regnskabsaflæggelse og revision.

Fastsættelsen af de enkelte landes bidrag sker i henhold til en fordelingsnøgle, der fastlægges hvert år på grundlag af den andel som de enkelte landes momsindtægt udgør af De Europæiske Fællesskabers samlede momsindtægter i det foregående regnskabsår, jf. finansforordningens artikel 22. Danmark bidrager med ca. 2 procent.

Budgettet for Sirene-nettet (fase II) og Helpdesk i 2001 blev vedtaget på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse)/mødet i Det Blandede Udvalg på ministerniveau med deltagelse af Norge og Island den 30. november - 1. december 2000.

Et forslag til ændring af budgettet for Sirene-nettet (fase II) og Helpdesk i 2001 forventes forelagt til vedtagelse på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse)/mødet i Det Blandede Udvalg på ministerniveau med deltagelse af Norge og Island den 27. - 28. september 2001.

2. Indhold.

Rådets Generalsekretær har af regnskabsmæssige og praktiske årsager fremsat forslag om ændring af budgettet for Sirene-nettet (fase II) og Helpdesk i 2001.

Ændringsforslaget indeholder desuden forslag om en nedsættelse af det beløb, som medlemslandene ifølge budgettet er forpligtede til at indbetale.

Budgettet for Sirene-nettet (fase II) og Helpdesk i 2001 udgør 1.241.000 euro (svarende til ca. 9.307.500 dkr.). Danmarks bidrag til budgettet for Sirene-nettet (fase II) og Helpdesk i 2001 vil udgøre ca. 185.000 dkr. Forslaget til ændring af budgettet vil indebære, at budgettet nedsættes med 50% (620.500 euro svarende til ca. 4.653.750 dkr.).

Nedsættelsen er mulig, fordi budgetsaldoen for regnskabsåret 2000 og de bidrag, der allerede er indkaldt med henblik på finansiering af 2001-budgettet, vil kunne dække de forventede udgifter i 2001 til Sirene-nettet (fase II) og Helpdesk.

3. Europa-Parlamentet.

Sagen har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i anledning af forslaget.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Subsidiaritetsprincippet ses ikke at have betydning for sagen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Det danske bidrag til etablering og drift af C.SIS, herunder udgifterne forbundet med Sirene-nettet (fase II) og Helpdesk, betales af Rigspolitechefen og Indenrigsministeriet, og udgifterne hertil afholdes inden for de bevillingsmæssige rammer.

Budgetforslaget vedrørende Sirene-nettet (fase II) og Helpdesk for 2001 ses ikke ud over det under punkt 2 anførte at have statsfinansielle konsekvenser.

Budgetforslaget har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Budgetforslaget for Sirene-nettet (fase II) og Helpdesk i 2001 blev forelagt for Folketingets Retsudvalg til orientering og for Folketingets Europaudvalg med henblik på forhandlingsoplæg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 30. november – 1. december 2000. Et aktuelt notat om sagen blev oversendt til Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg den 16. november 2000. Ændringsforslaget til budgettet for 2001 har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg.

Vedrørende: Årsregnskaber for 2000 vedrørende Sirene-nettet (fase II) og Helpdesk samt SISNET.

Nyt notat.

1. Baggrund.

I forbindelse med Amsterdam-traktatens ikrafttræden den 1. maj 1999 blev Schengen-reglerne integreret i Den Europæiske Union, idet bestemmelserne vedrørende Schengen-informationssystemet (SIS) fik retsgrundlag i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

Bestemmelserne vedrørende Schengen-informationssystemet (SIS) findes i Schengen-konventionens afsnit IV (artikel 92-119). Schengen-informationssystemet består af en national del i hvert medlemsland (N.SIS) og en central teknisk støttefunktion (C.SIS), som er beliggende i Strasbourg.

Danmark og de øvrige nordiske lande er pr. 1. januar 2001 blevet tilsluttet Schengen-informationssystemet i forbindelse med Danmarks og de øvrige nordiske landes indtræden i det praktiske Schengen-samarbejde den 25. marts 2001.

I tilknytning til C.SIS er der etableret en Helpdesk-funktion. Oplysninger om driftsfejl i C.SIS og i de nationale dele af Schengen-informationssystemet (N.SIS) indberettes til Helpdesk, der herefter iværksætter fornøden fejlretning.

Sirene-nettet (fase II) er et datatransmissionsnetværk. Netværket anvendes til udveksling af supplerende oplysninger mellem Schengen-landene i forhold til de oplysninger, der er indeholdt i Schengen-informationssystemet.

SISNET er et kommunikationsnetværk, der anvendes dels til kommunikation mellem den centrale tekniske støttefunktion (C.SIS) og de nationale dele af Schengen-informationssystemet (N.SIS), dels til udveksling af supplerende oplysninger mellem Schengen-landene i forhold til de oplysninger, der er indeholdt i Schengen-informationssystemet. SISNET blev taget i brug den 26. juli 2001 og har ved samme lejlighed afløst Sirene-nettet (fase II).

Rådets Generalsekretær er ved Rådets afgørelse af 3. maj 1999 blevet bemyndiget til på vegne af Schengen-landene at indgå og forvalte kontrakter om etablering og drift af Helpdesk og Sirene-nettet (fase II).

De finansielle forpligtelser i henhold til disse kontrakter påhviler ikke De Europæiske Fællesskabers budget, men er reguleret i en finansforordning, der er vedtaget af Rådet den 3. maj 1999.

Finansforordningen indeholder regler for det budget, der er nødvendigt for at opfylde forpligtelserne i henhold til de nævnte kontrakter, Schengen-landenes finansielle bidrag samt regnskabsafklæggelse og revision.

Fastsættelsen af de enkelte landes bidrag sker i henhold til en fordelingsnøgle, der fastlægges hvert år på grundlag af den andel som de enkelte landes momsindtægt udgør af De Europæiske Fællesskabers samlede momsindtægter i det foregående regnskabsår, jf. finansforordningens artikel 22. Danmark bidrager med ca. 2 procent.

Budgettet for Sirene-nettet (fase II) og Helpdesk i 2001 blev vedtaget på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse)/mødet i Det Blandede Udvalg på ministerniveau med deltagelse af Norge og Island den 30. november - 1. december 2000.

Rådets Vicegeneralsekretær er ved Rådets afgørelse af 17. december 1999 blevet bemyndiget til at indgå kontrakterne vedrørende SISNET på vegne af Schengen-landene. Udgifterne afholdes af Schengen-landene og ikke over Fællesskabets budget.

Endvidere vedtog Rådet den 27. marts 2000 en finansforordning for SISNET med specifikke regler for opstilling og gennemførelse af det budget, der er nødvendigt for at dække udgifter, der opstår i forbindelse med indgåelsen af kontrakterne vedrørende SISNET, opfyldelse af forpligtelserne i henhold til disse kontrakter efter indgåelsen, Schengen-landenes finansielle bidrag samt regnskabsafklæggelse og revision af regnskaberne.

Det følger af finansforordningen for SISNET, at Danmarks bidrag til SISNET skal beregnes hvert år på grundlag af den andel, som Danmarks momsindtægt udgør af De Europæiske Fællesskabers samlede momsindtægter i det foregående regnskabsår. Danmark bidrager med ca. 2 procent.

Budgettet for SISNET i 2001 blev vedtaget på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse)/mødet i Det Blandede Udvalg på ministerniveau med deltagelse af Norge og Island den 30. november - 1. december 2000.

Rådets Generalsekretær har i overensstemmelse med artikel 27 i finansforordningen vedrørende Sirene-nettet (fase II) og Helpdesk udarbejdet et årsregnskab vedrørende Sirene-nettet (fase II) og Helpdesk, mens Rådets Vicegeneralsekretær i overensstemmelse med artikel 48 i finansforordningen vedrørende SISNET har udarbejdet et årsregnskab vedrørende SISNET.

Årsregnskaberne forventes forelagt til godkendelse på rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) og mødet i Det Blandede Udvalg på ministerniveau med deltagelse af Norge og Island den 27. – 28. september 2001.

2. Indhold.

Det fremgår af det fremlagte årsregnskab for Sirene-nettet og Helpdesk i 2000, at der er indtægtsført 1.992.852 euro (svarende til ca. 15.000.000 dkr.).

Det fremgår endvidere af årsregnskaberne, at der er anvendt 1.652.340 euro (svarende til ca. 12.400.000 dkr.), hvoraf 1.375.726 euro (svarende til ca. 10.300.000 dkr.) er betalt i 2000. Et udgiftsbeløb på 231.057 euro (svarende til ca. 1.700.000 dkr.) vedrørende Sirene-nettet (fase II) og et udgiftsbeløb på 45.538 euro (svarende til ca. 340.000 dkr.) vil derfor blive overført til regnskabsåret 2001.

Der er således et bevillingsmæssigt overskud på 340.518 euro (svarende til ca. 2.600.000 dkr.) for regnskabsåret 2000. Hertil kommer et bevillingsmæssigt overskud på 343.382 euro (svarende til ca. 2.600.000 dkr.) for regnskabsåret 1999 og et beløb på 9.399 euro (svarende til ca. 70.000 dkr.) for regnskabsåret 1999. Dette betyder et samlet bevillingsmæssigt overskud for regnskabsåret 2000 på 693.300 euro (svarende til ca. 5.200.000 dkr.).

Det fremgår af en påtegning, at Den Europæiske Revisionsret har godkendt årsregnskabet.

Det fremgår af det fremlagte årsregnskab for SISNET i 2000, at der er indtægtsført 41.508 euro (svarende til ca. 300.000 dkr.).

Det fremgår endvidere af årsregnskaberne, at der er anvendt 35.000 euro (svarende til ca. 263.000 dkr.), hvoraf 30.642 euro (svarende til ca. 230.000 dkr.) er betalt i 2000. Et udgiftsbeløb på 4.358 euro (svarende til ca. 33.000 dkr.) vedrørende SISNET vil derfor blive overført til regnskabsåret 2001.

Der er således et bevillingsmæssigt overskud på 6.508 euro (svarende til ca. 49.000 dkr.) for regnskabsåret 2000.

Det fremgår af en påtegning, at Den Europæiske Revisionsret har godkendt årsregnskabet.

3. Europa-Parlamentet.

Sagen har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet til udtalelse.

4. Høring.

Der er ikke foretaget høring i sagen.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Sagen ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Årsregnskaberne for 2000 for Sirene-nettet (fase II) og Helpdesk samt SISNET har ikke statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller Retsudvalg.